

Mediace v trestním řízení

Bc. Eva Synková

Diplomová práce
2013



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Ústav pedagogických věd

akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eva Synková**
Osobní číslo: **H11428**
Studijní program: **N7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Mediace v trestním řízení**

Zásady pro vypracování:

Zpracování rešerše a studium odborné literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti mediace v trestním řízení.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu formou obsahové analýzy dokumentů.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HOLÁ, Lenka. Mediace. Způsob řešení mezilidských konfliktů. Praha: Grada, 2003, ISBN 80-247-0467-6.

MATOUŠEK, Oldřich et al. Sociální práce v praxi. Specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Praha: Portál, 2005, ISBN 80-7367-002-X.

SVOBODA, Ivo. Úvod do studia mediace a probace. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005, ISBN 80-731-826-10.

ŠÍŠKOVÁ, Tadjana. Facilitativní mediace. Řešení konfliktu prostřednictvím mediátora. Praha: Portál, 2012, ISBN 978-80-262-0091-8.

ŠTERN, Pavel, OUŘEDNÍČKOVÁ, Lenka, DOUBRAVOVÁ, Dagmar et al. Probace a mediace. Možnosti řešení trestných činů. Praha: Portál, 2010, ISBN 978-80-7367-757-2.

Vedoucí diplomové práce:

doc. PhDr. Lenka Haburajová Ilavská, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce:

30. listopadu 2012

Termín odevzdání diplomové práce:

26. dubna 2013

Ve Zlíně dne 14. února 2013


doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka




Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 22.4.2013

.....


1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) *Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.*

(3) *Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.*

2) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:*

(3) *Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).*

3) *zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:*

(1) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.*

3). *Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.*

(2) *Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.*

(3) *Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.*

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na zmapování oblasti mediace a seznámení s tímto typem řešení konfliktů. Představuje mediační činnosti a úkony prováděné v rámci trestního řízení. Teoretická část práce je věnována vymezení pojmu mediace v trestním řízení s krátkým exkurzem do historie mediace. Dále seznamuje s Probační a mediační službou České republiky, mezi jejíž kompetence patří právě mediaci v trestním řízení. Součástí textu je i srovnání činnosti Probační a mediační služby České republiky s rakouskou probační a mediační službou Neustart.

Praktická část práce pak podrobně mapuje okolnosti samotného procesu mediace v trestním řízení.

Klíčová slova: mediace, mediační služba, trestní řízení, konflikt, restorativní justice

ABSTRACT

This thesis is focused on mapping of the area of mediation and familiarity with this type of conflict resolution. It presents the mediation activities and acts carried out in the context of criminal proceedings. The theoretical part of this thesis is devoted to the definition of the term of mediation in criminal proceedings with a short excursion into the history of mediation. It also introduces the Probation and Mediation Service of the Czech Republic, between its competence belongs just mediation in criminal proceedings. Part of the text is also a comparison of activities of Probation and Mediation Service of the Czech Republic with Austrian Probation and Mediation Service Neustart.

The practical part of the work maps in detail the circumstances of the process of mediation itself in criminal proceedings.

Keywords: mediation, mediation services, criminal proceedings, conflict, restorative justice

Ráda bych poděkovala především doc. PhDr. Lence Haburajové Ilavské, PhD., za odborné vedení, poskytnutí cenných rad, námětů a připomínek při vypracování této diplomové práce.

Dále můj dík náleží pracovníkům Probační a mediační služby České republiky, střediska Zlín, Mgr. Vladimíru Lhotkovi, PhDr. Zdeňce Kosařové, Mgr. Zuzaně Antlové a Mgr. Radovanu Váňovi za vstřícnost při realizaci výzkumu.

V neposlední řadě patří dík mému manželovi Nikolovi stejně jako mým dcerám Markétě a Veronice za podporu a porozumění.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	13
1.1 RETRIBUTIVNÍ JUSTICE	13
1.2 RESTORATIVNÍ JUSTICE	13
1.3 MEDIACE.....	14
1.4 MEDIACE V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	14
1.5 TRESTNÍ ŘÍZENÍ	15
1.6 ODKLON V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	15
2 MEDIACE V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	17
2.1 HISTORIE	17
2.2 MEDIACE V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	18
2.2.1 Předmět mediace	19
2.2.2 Formy mediace	19
2.2.3 Principy mediace	21
2.2.4 Účastníci mediace	22
2.2.5 Průběh mediace	23
2.2.6 Prostředky mediace	24
2.2.7 Přínos mediace	25
3 PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA ČR	27
3.1 STRUKTURA.....	27
3.2 SOCIÁLNÍ PRÁCE V PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBĚ	27
3.3 SOUČINNOST S DALŠÍMI INSTITUCEMI	29
3.4 RAKOUSKÁ PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA NEUSTART.....	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
4 METODOLOGIE VÝZKUMU	34
4.1 CÍL VÝZKUMU	34
4.2 VOLBA VÝZKUMNÉ STRATEGIE.....	35
4.3 OPERACIONALIZACE POJMŮ.....	36
4.4 POSTUP VÝZKUMU	37
5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	40

5.1	VÝVOJ MEDIACÍ.....	40
5.2	KLIENTI MEDIACE	43
5.3	OBLASTI ŘEŠENÝCH KONFLIKTŮ	44
5.4	ÚSPĚŠNOST MEDIACE	47
5.5	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU A DOPORUČENÍ PRO PRAXI.....	51
	ZÁVĚR	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	57
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	61
	SEZNAM GRAFŮ	63
	SEZNAM TABULEK.....	64
	SEZNAM PŘÍLOH.....	65

ÚVOD

Z důvodů nárůstu kriminality v celosvětovém měřítku zaznamenaném v poslední třetině 20. století a následným přehlcením institucí formální kontroly kriminality (policie, soudů, věznic) začala růst popularita alternativních opatření, které mají základ v myšlenkách a principech restorativní justice. Tyto alternativy reagují na skutečné potřeby obětí, pachatelů i komunity, v níž k trestné činnosti dochází.

Tématem této diplomové práce je jedno z alternativních opatření, a to mediace mezi pachatelem a poškozeným v trestním řízení. Tato diplomová práce navazuje na bakalářskou práci, která se věnovala problematice probace z pohledu odsouzeného na trest obecně prospěšných prací. V této práci jsou tedy popsány další možné činnosti a intervence Probační a mediační služby ČR.

Mediaci je považována za kultivovaný způsob řešení sporů, jejíž smyslem je na straně jedné zmírnění či urovnání konfliktních stavů spojených s trestným činem se zmírněním následků a škod. Na straně druhé jde o nalezení řešení, které umožní státnímu zástupci a soudu účinně aplikovat alternativu k uložení trestu odnětí svobody. V tomto smyslu nemusí mediace směřovat pouze k vytvoření podmínek pro rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání či narovnání, ale také k uplatnění dalších procesních postupů s trestů nespojených s odnětím svobody. Mediace mezi poškozeným a obviněným není vyloučena ani po pravomocném skočení trestní věci, pokud vede k urovnání vztahů narušených trestným činem a tím přispívá k naplnění zásad restorativní justice, zejména povinnosti nahradit škodu způsobenou trestným činem.

V současné době se mimosoudní mediace zapojuje do celého právního systému, kdy 1.9.2012 nabyl účinnosti zákon o mediaci č. 202/2012 Sb. Jedná se o zákon, který upravuje mediaci ve sporech rodinných, obchodních, občansko-právních, vnitro-firemních, mezi-firemních a komunitních.

Mediace v trestním řízení však již funguje řadu let. Konkrétně v legislativní úpravě byla zakotvena v zákoně č. 257/2000 Sb. o probační a mediační službě. Mediace v trestním řízení probíhá v České republice tedy již od roku 2001.

Teoretická část diplomové práce se věnuje vysvětlení pojmů restorativní justice, mediace, mediace v trestním řízení a trestní řízení. Popisuje historii mediace, její účastníky, průběh

i přínosy. Dále se zaměřuje na Probační a mediační službu ČR, která mediaci v trestním řízení provádí.

Praktická část se zabývá výzkumem - jakým způsobem probíhala mediace v trestním řízení na okrese Zlín. A to konkrétně provedením popisného výzkumu, který probíhal studiem všech mediačních spisů vedených na středisku Probační a mediační služby ČR ve Zlíně od roku 2002 až do roku 2011, tedy za uplynulých 10 let.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Na začátku je vhodné vymezit pojmy, které budou v dalších kapitolách diplomové práce zmiňovány.

1.1 Retributivní justice

Podle Svobody (2005, s. 21-22) se jedná o represivní pojetí odplatné trestní spravedlnosti. V tomto modelu odplatné neboli trestající justice je primární obětí trestného činu stát a všechny síly a prostředky jsou soustředěny na ochranu státu (resp. společnosti, kterou reprezentuje) před pachateli, kteří ohrožují veřejný zájem. Konkrétní individuální oběti je přisuzováno pouze pasivní postavení, takže se na výkonu trestní justice zúčastňuje jen ve velice malém rozsahu. Tento model potlačuje preventivní prvky působení na strany trestního řízení. Interpersonálnímu charakteru trestné činnosti je věnována malá pozornost, což platí i o specifických zájmech osob, které jsou přímo poškozeny trestným činem. Doprovodným jevem takového modelu je pokračující odosobnění justičního systému.

1.2 Restorativní justice

„Restorativní justice se soustřeďuje na vztah mezi pachatelem, obětí a jejich nejbližším sociálním okolím, na pochopení činu v kontextu jeho morálních, sociálních a ekonomických souvislostí, na projev páchaní pachatele, převzetí osobní odpovědnosti za nápravu jím způsobené materiální škody i nehmotné újmy, vedoucí k odpuštění činu obětí a společností.“ (Hendrych 2009 s. 837)

Dle Krofotové a Ouředníčkové (2005 s. 285-286) se restorativní přístup v pojetí spravedlnosti zaměřuje na újmy vzniklé trestným činem a usiluje o zohlednění potřeb poškozeného, dále podporuje odpovědnost pachatele za řešení vzniklé situace a zapojuje poškozeného, pachatele a komunitu do procesu řešení.

Zehr (2003 s. 14) mluví o pavučině vztahů, kterou jsme všichni určitým způsobem spojeni. Trestný čin podle něj zapříčiňuje zprerhání pavučiny a restorativní justice se snaží hledat, jak tyto vztahy obnovit. Dále pak uvádí, že restorativní justice dává přednost procesu založenému na spolupráci a účasti zainteresovaných stran a preferuje výsledky a řešení vycházející ze vzájemné dohody zúčastněných.

1.3 Mediace

Pojem mediace má svůj původ v latinském slově *medius*, *median*, tedy v překladu střed, prostřední.

Dle Šiškové (2012, s. 197) je mediace metoda, při níž profesionální prostředník (mediátor) pomáhá lidem obnovit nebo zlepšit vzájemnou komunikaci a společně nalézt způsob, jak vyřešit vzniklé problémy. Mediace probíhá jako společná schůzka obou stran a nestranného mediátora, při níž strany vyjasňují svá stanoviska a s přispěním mediátora hledají takové řešení dané situace, které bude proveditelné a oboustranně přijatelné. Cílem mediace je rozumná, vyvážená a prakticky proveditelná dohoda, která odráží možnosti a přání obou stran a v případě, že se jedná o mediaci v rodinné věci, odpovídá i zájmům a potřebám nezletilých dětí. Tento strukturovaný proces patří do oblasti mimosoudního jednání a řešení konfliktu.

1.4 Mediace v trestním řízení

Dle Hendrycha (2009 s. 405) je mediace v trestním řízení mimosoudní zprostředkování za účelem řešení sporu mezi stranami (subjekty trestního řízení) a činnost směřující k urovnání konfliktního stavu vykonávaná v souvislosti s trestním řízením. V zahraničí se mediace používá alternativně k tradičnímu soudnímu řešení sporu. V České republice se uplatňuje především při řešení trestních věcí v rámci narovnání v trestním řízení v souladu s východiskem restorativní justice. Mediátor je odborník jednak usměrňující a usnadňující dialog mezi obviněným, resp. pachatelem a obětí trestného činu, jednak vytvářející prostor pro řešení trestného činu jinou cestou než tradičním projednáním před soudem. V tomto smyslu je mediace chápána jako cesta, která usnadňuje řešení určité trestní věci mimo standardní trestní řízení a současně posiluje odpovědnost a aktivitu obviněného i oběti při hledání optimálního řešení vzniklého konfliktu. Mediaci lze provádět jen s výslovným souhlasem obviněného a poškozeného. Mediátoři vytvářejí nezbytné podmínky pro uplatnění tzv. odklonu v trestním řízení, jehož předpokladem je projednání a uzavření dohody mezi obviněným a poškozeným o náhradě škody, jako předpokladu podmíněného zastavení trestního stíhání nebo dohody o narovnání. Jak u podmíněného zastavení trestního stíhání, tak zejména u narovnání mají zásadní roli mediátoři (zprostředkovatelé) zařazení u nás jako úředníci pod Probační a mediační službu zřízenou zák. č. 257/2000 Sb.

Jde o samostatnou a nezávislou službu s pracovníky vybavenými potřebnými oprávněními (např. nahlížení do trestních spisů, návštěvy osob ve vazbě apod.) k jejímu výkonu. Jejich působení v mediačním procesu musí být vyvážené jak ve vztahu k obviněnému, tak i poškozenému, neboť jen tak je možno zajistit splnění úlohy mediátora. Nejen s ohledem na povahu institutu narovnání, ale i vzhledem k dalším alternativám tradičních trestů je proto třeba, aby měli mediátoři náležité vzdělání v psychosociální oblasti a potřebné zkušenosti s vedením mediačního procesu.

1.5 Trestní řízení

„Základním účelem trestního řízení je v souladu se zákonem odhalit pachatele skutku, který naplňuje znaky trestného činu podle hmotného trestního práva, vyšetřit tento skutek a postavit pachatele před soud, jenž rozhodne o jeho vině či nevině; v případě, že ho shledá vinným, uloží mu trest nebo ochranné opatření (nebo obojí), případně upustí od potrestání, a zajistí výkon trestu i ochranného opatření.“ (Šámal 1999 s.28)

Dle portálu Nejvyššího státního zastupitelství České republiky [on line] lze trestné činy projednávat pouze v rámci trestního řízení. Trestnou činnost pachatele objasňují podle trestního řádu pouze orgány činné v trestním řízení (policejní orgány, státní zástupce a soud). Prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení stát realizuje svůj zájem na uplatnění trestní odpovědnosti vůči pachatelům trestných činů. Trestní řízení je zákonem (trestním řádem) upravený postup orgánů činných v trestním řízení a dalších subjektů podílejících se na tomto postupu (znalců, tlumočnicků, svědků). Jeho úkolem je zjistit, zda se trestný čin stal, zjistit jeho pachatele a uložit mu trest nebo ochranné opatření, zajistit jejich výkon a rozhodnout o nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem. Úkolem trestního řízení je též zajistit, aby nikdo nevinný nebyl trestně stíhán či dokonce odsouzen.

1.6 Odklon v trestním řízení

„Odklon je zvláštní způsob vyřízení věci v tr. řízení, jímž se má dosáhnout odchylného postupu od standardního průběhu tr. stíhání, a tím zajištění především rychlejšího a efektivnějšího vyřízení k tomu vhodných věcí, které nevyžadují z hlediska účelu tr. řízení projednání věci před soudem v hlavním líčení. Jde tedy v tomto smyslu především o zajištění řešení problému nárůstu kriminality a snahu o efektivnější výkon justice, a to

v případech skutkově i právně jednodušších, kdy typově méně závažný tr. čin spáchaly osoby do té doby žijící řádným životem, popř. osoby u nichž postačí rozhodnutí bez projednání tr. věci v náročném a komplikovaném hlavním líčení nebo řízení před soudem vůbec. Obviněným se zde nabízí vyřízení věci zpravidla podstatně mírnějším a méně stresujícím způsobem, než je klasické vyřízení věci v pravidelně probíhajícím soudním řízení. Pod pojmem odklonu se v českém trestním právu procesním de lege lata zařazují: a) trestní příkaz, b) podmíněné zastavení trestního stíhání a c) narovnání, dále v řízení ve věcech mladistvých odstoupení od trestního stíhání.“ (Dušan Hendrych a kolektiv, 2009, Právní slovník [on line])

2 MEDIACE V TRESTNÍM ŘÍZENÍ

Mediaci v trestním řízení provádí v rámci justice Probační a mediační služba České republiky. Na základě zákona č. 257/2000 Sb. o probační a mediační službě. V přípravném trestním řízení a řízením před soudem nabízí obviněnému a poškozenému služby, které se zaměřují na urovnání konfliktního stavu v souvislosti s trestnou činností.

2.1 Historie

„Jednou v noci v roce 1974, dva mladí muži v Elmira, Ontario, Kanada, zdemolovali majetek dvaceti dvou lidí: rozbili okna, propíchlí pneumatiky, a poškodili kostely, obchody a automobily. Bylo jim přiznáno 22 náhrad škod. Pachatelé nezaplatili poplatky soudní kanceláře. Místo toho, v experimentu, který společně uspořádali probační oddělení dobrovolnického programu a ústřední výbor Mennonite, dva mladí pachatelé se setkali s každou ze svých obětí. Probační pracovník doufal, že setkání s obětí by pomohlo pachatelům vidět restituční platby méně jako pokuty a více jako náhradu skutečných lidí, pro skutečné ztráty. Do šesti měsíců mladí muži splnili všechny své restituční závazky v plném rozsahu. Mnozí viděli tento případ jako zrození mediace - hlavní forma řešení sporů v trestních věcech. Úspěch tohoto experimentu povzbuzoval jiné k vytvoření podobných programů.“ (Dressler 2002 s. 541)

Dle Šiškové (2012 s.17) je kolébkou mediace USA a Kanada, kde můžeme sledovat nejdlejší historii práce mediátorů jako specifických prostředníků pro řešení konfliktů. Úplné kořeny leží v modelech řešení konfliktů přistěhovalců jak z Evropy (křesťanství, judaismus), tak z Asie (nenásilná náboženství). Některá náboženství svým usmířením (konciliací) nabízejí určitý model řešení konfliktu. Mediaci je tedy charakterizován spojení dvou filozofií, které vyznávali noví obyvatelé Ameriky přicházející z oblastí, kde byla uznávaná křesťanská filozofie a judaismus (tzv. západní kultura) a asijská filozofie (tzv. východní kultura). Západní kultura zdůrazňuje právo na svobodu a rozvoj individuální osobnosti ve světě, jenž nepotřebuje autoritu – při mediaci je to účastník a jeho individuální pohled, postoj, potřeba. Východní kultura akcentuje spokojenost a harmonii celku, snahu po usmíření a vyřešení konfliktu pro všechny přítomné – při mediaci je to společná práce a výsledek ve formě dohody, která odráží potřeby a možnosti, upokojuje všechny účastníky.

Alternativní způsob řešení konfliktu upřednostňuje diskuzi před násilím a otvírá novou cestu pro jednání všech účastníků. Dříve za krádež následoval trest, v současnosti se hledá cesta k dohodě a kompenzaci za zničenou či ukradenou věc.

„Kořeny uplatnění mediace v trestních věcech jsou většinou spatřovány ve dvou tradičních sveroamerických projektech. Rozvoj mediace je spojován především s realizací prvního rozsáhlejšího programu smíření obětí trestných činů a jejich pachatelů (VORP – Victim-Offender Reconciliation Program) připraveného v roce 1978 v Elkhartu ve státě Indiana v USA. Tento program byl zorganizován podle vzoru obdobného kanadského projektu, s jehož realizací se začalo již v roce 1974 v Kitcheneru v provincii Ontario. Do současné doby zůstává VORP jasně a velmi dobře propracovaným projektem mediace s velkým vlivem na praktickou činnost řady soukromoprávních a církevních organizací. Původní pokusy postavit oběti trestných činů a mladé pachatele tváří tvář pochází z 60. let. I když jej odborníci vytvářející tento program nestavěly jako mediační, ve skutečnosti využívaly mnohé z toho, co dnes nazýváme mediací.“ (Sotolář, Válková, 1999, s. 623)

Dle Šterna et al. (2010 s. 11-13) moderní historie mediace v trestním řízení v České republice začíná v roce 1993 novelou trestního řádu, kdy byl do našeho práva zaveden první alternativní institut tzv. odklonu – diverze, tj. podmíněného zastavení trestního stíhání, který byl na svou dobu revoluční, protože do našeho kontinentálního pozitivistického právního systému vnesl prvky anglosaského práva a vytvořil ideální možnost pro uplatnění prvních aktivit a postupů restorativní justice v našem trestním řízení. V roce 1996 ministr spravedlnosti zřídil první funkční místa probačních a mediačních pracovníků u každého okresního soudu v zemi. V roce 2001 byla zřízena Probační a mediační služba České republiky, která je součástí procesu proměny naší justice.

2.2 Mediace v trestním řízení

Trestný čin by neměl být pokládán za delikt proti státu, ale jako konfliktní situace pachatele a poškozeného. Jedná se tedy o konflikt s konkrétními lidmi. A zároveň jako konflikt pachatele se sebou samým, s jeho vlastními hodnotami a představami. Urovnání narušených vztahů a uspokojování zájmů všech, kterých se trestní konflikt týká, to je cílem restorativní justice. Nejvýznamnější metodou řešení trestních věcí, která umožňuje naplnění konceptu restorativní justice, je mediace.

2.2.1 Předmět mediace

Dle Holé (2003 s. 152-153) jsou hlavním předmětem mediace tzv. malé procesy. Tedy řízení týkající se méně závažných trestních činů, který bývá velké množství a které tvoří každodenní malou kriminalitu. Jedná se o delikty spáchané z nedbalosti (např. ublížení na zdraví při dopravní nehodě), delikty související s mírnější agresivitou a majetkové delikty, kde se jedná o nižší částky. Mediace by se neměla uplatňovat u závažných trestných činů. Kritéria pro výběr případů vhodných pro mimosoudní řešení jasně stanovuje zákon. Případ je buď vytipován samotným mediátorem nebo je mediátorovi postoupen policií, státním zástupcem nebo soudcem, popř. mediátor jedná z podnětu pachatele, poškozeného či jiné osoby nebo instituce.

V přípravném řízení a řízení před soudem je spolupráce obviněného a poškozeného s Probační a mediační službou dobrovolná. Základním předpokladem je ochota některé ze stran spolupracovat s Probační a mediační službou.

„Jedním z nejdůležitějších předpokladů pro vytipování vhodného případu je doznání pachatele a jeho ochota napravit důsledky činu. Další z často zmiňovaných kritérií předpokládá, že vhodnějším případem k mediaci bude situace, kdy se oběť a pachatel osobně znali již před spáchaným činem a celá událost je vyústěním určitého konfliktu, k němuž mezi nimi došlo. Často jde o konflikty mezi sousedy, v místní komunitě (ulici, čtvrti) či rodinnými příslušníky. Samotným obsahem společného jednání obou stran je narovnání vzájemného vztahu, finanční újma bývá nezdědkou spíše okrajovou záležitostí, což je zpravidla ku prospěchu mediačního procesu.“ (Kracík 2010, s. 41-42)

2.2.2 Formy mediace

Forma mediace je dána povahou konfliktu, počtem účastníků a přístupem mediátora.

Dle Holé (2011, s. 134-137) dělíme mediaci podle hlavní ideje a cíle, ke kterému směřují na

- mediaci zaměřenou na řešení konfliktů (Produkuje dohody, jednání je vedeno co nejpřímější možnou cestou k přijatelné dohodě. Samotné vztahy mezi účastníky a jejich schopnost řešit konflikt zůstává v pozadí, v některých případech nejednají účastníci přímo ale prostřednictvím svého zástupce.)

- mediaci zaměřenou na schopnost řešit konflikt (Produktem této mediace je změna vztahů a dovedností. Úlohou mediátora je vytvořit pro tento účel klientům podmínky.)
- mediaci s důrazem na neutralitu (Tato forma je vhodná pro případy, kdy nejdůležitější pro řešení konfliktu je důvěra v mediátora. Velký důraz je kladen na jeho nestrannost. Mediátor se předem s nikým neseznamuje ani není v průběhu procesu s žádným z účastníků o samotě.)
- mediaci s důrazem na efektivitu (Dosáhnout řešení je důležité, za současné podmínky, že nehrozí nebezpečí o vzniku pochybnosti o nestrannosti mediátora.)
- mediaci krizovou (Tato mediace je zorganizovaná co nejdříve od vzniku akutního konfliktu, který má velké destabilizační účinky. Řeší zpravidla jen určité aspekty konfliktu, které souvisejí se vzniklou krizí. A zároveň otevírá prostor pro pokračování řešení konfliktu dalšími formami mediace)
- mediaci týmovou (Tato mediace je řízená týmem mediátorů. Je využívána u komplikovaných případů, kterých se zúčastní více stran a je řešeno mnoho dílčích problémů.)
- rodinné skupinové konference (Forma mediace využívaná k projednávání trestného činu. Používaná zejména u mladistvých pachatelů, za účasti pachatele, rodiny pachatele, oběti a rodiny oběti. Tyto konference jsou považovány za účinnou metodu restorativní justice. Vhodnost využití této formy je podmíněna kvalitou rodinného zázemí pachatele. Těžko předpokládat, že rodina, která zanedbala výchovu svého člena nebo o jeho vývoj nejeví zájem, při projednávání případu sehraje pozitivní roli.)
- mediaci soudní (Mediace nařízená soudem. Popírá však základní princip dobrovolné účasti a svobodného rozhodování. Na druhou stranu soud se snaží vyčerpat všechny příležitosti vyřešit spor smírně.)
- mediaci kyvadlovou (Forma mediace, ve které mediátor jedná jako zprostředkovatel pendlující mezi dvěma klienty. Tito klienti zůstávají fyzicky odděleni. Mediátor jim předává vzájemné vzkazy nebo aktivně vyjednává jménem druhého klienta. Omezením kyvadlové mediace jsou chyby v porozumění sdělovaného a chyby v přenosu informací, riziko porušení neutrality a nestrannosti.)

- mediaci nepřímou (Tato mediace je vhodná u dlouhodobých, hluboce emočně prožívaných konfliktů. Účastníci konfliktu jsou si navzájem známi. Jedná se o alternativou mediace kyvadlové. Jeden mediátor převezme případ jako regulátor konfliktu, shromažďovatel informací a zadavatel úloh. Zaujme důsledně neutrální pozici. Druhý mediátor hraje roli zástupce klientů nebo zprostředkovatele informací.)
- mediaci on-line (Chybí zde přímá osobní komunikace se stranami a mezi stranami sporu. Používány jsou komunikační technologie jako telefon, e-mail, video, chat, využívá se u spotřebitelských sporů mezi státy EU.)
- mediaci v zastoupení (Pokud není možné osobní setkání účastníků konfliktu z důvodů překážky na straně jednoho z nich, pak jej s jeho souhlasem zastoupí jiná osoba. Metoda je využívána při mediaci mezi pachatelem a obětí sexuálního deliktu, při zastupování policistů při ohrožovaných při výkonu své služby či v konfliktech, kde vystupují děti.)

2.2.3 Principy mediace

Základní principy mediace dle Holé (2003, s. 37-44) jsou

- dobrovolnost (dohoda mezi klienty aby konflikt byl řešen a vyřešen cestou mediace, kterýkoliv účastník, včetně mediátora, může kdykoliv od mediace odstoupit)
- důvěrnost a důvěra (důvěrnost – informace během mediace zůstávají důvěrné a není je možné, pokud se klienti nedohodnou jinak, zveřejňovat, důvěra – je charakteristikou vzájemného vztahu – důvěra ve schopnosti, zkušenosti a nestrannost mediátora, důvěra mezi klienty navzájem)
- změna soupeření (kompetice) na spolupráci(kooperaci)
- orientace na přítomnost a budoucnost (mediace je zaměřená do budoucnosti, minulost má význam při mediaci pouze s cílem ospravedlnit se, vypořádat se s vlastními výčitkami svědomí apod. Opakováním témat z minulosti, tj. toho co se neosvědčilo, není možné dosáhnout změny a pokroku, avšak pochopení situace klienta je nedílnou součástí vnímavé mediace.)

- pochopení odlišností (účastníci mají své vlastní pozice, názory, postoje, zájmy, potřeby, které považují za správné a pravdivé, v mediaci je potřeba vzájemné vnímání osob, které do vztahu komunikace vstupují, pokud klient nerozumí svému partnerovi, nedokáže se na jeho situaci podívat z jeho pozice. Při mediaci mediátor zdůrazňuje realitu odlišných názorů a pomáhá klientům k pochopení vzájemných odlišností.)
- alternativy – hledání nových možností (jsou výsledkem procesu mediace v rámci možností řešení konfliktní situace člověka)
- princip nestrannosti, neutralita (klíčový pro práci mediátora, v případě že není schopen vést proces nestranně, střet zájmů, zaujatost, je povinen od případu odstoupit)
- svoboda rozhodování (klientům je dána možnost uvažovat o navrhovaných řešeních a rozhodnout se podle vlastní potřeby a zájmu)
- převzetí zodpovědnosti (klienti kontrolují neutralitu a spravedlnost mediátora, mediátor se zabývá procesem, nezaujatě posuzuje, zda jsou konkrétní řešení uskutečnitelná, nejsou v rozporu se zákonem, nepoškozují třetí stranu apod.)

2.2.4 Účastníci mediace

„Účastníky mediace jsou primárně obviněný a poškozený – tedy ti, jichž se konflikt týká přímo. Tito účastníci mají právo přizvat si k mediačnímu jednání i další osoby. Těmito osobami mohou být např. rodinní příslušníci stran, obhájci, pracovníci orgánu sociálně právní ochrany dětí, soudní znalci, zmocněnci poškozených, zástupci komunity, která byla rovněž dotčena trestnou činností a další osoby, které mohou být pro řešení konfliktu přínosem. O přítomnosti těchto osob při mediace a o pravidlech jejich vstupu do mediačního jednání úředník Probační a mediační služby společně se stranami vyjednává. Přítomnost těchto osob musí být akceptována oběma stranami – tj. s jejich přítomností musí souhlasit jak obviněný, tak poškozený. Právo přizvat tyto další osoby k mediačnímu jednání má i úředník Probační a mediační služby.“ (Metodika k mediaci [online])

Institut pro kriminologii a sociální prevenci provedl v roce 2009 výzkum zaměřený na praktické zkušenosti s uplatňováním mediace, a to dotazníkovým šetřením mezi poškozenými a pachateli, kteří mediaci podstoupili.

Dle Tomáška a Rozuma (2010 [on line]) mezi nečastější důvody účasti na mediace, které uváděli oběti, patřila touha slyšet od pachatele jasnou omluvu za jeho skutek (jako velmi silný nebo alespoň částečný důvod ji zmínilo 87 % z respondentů), seznámit se s motivy jeho činu (85%), získat náhradu škody (85 %), přispět svou účastí k nápravě pachatele (81 %) a rovněž vyhnout se zdlouhavému projednávání věci u soudu (74 %). Oběti, které při trestném činu utrpěly fyzické zranění, měly větší touhu sdělit pachateli do očí, co jim způsobil, a zároveň pro ně bylo méně důležité finanční odškodnění. Obdobně se lišili jedinci, kteří se kvůli trestnému činu dlouho psychicky trápili. Častěji než ostatní jako velmi silný důvod k mediaci uváděli možnost vyjádřit se osobně k celému případu a jeho řešení, dokázat sami sobě, že setkání s pachatelem zvládnou.

Dle Tomáška a Rozuma (2010 [on line]) mezi motivy, které k mediaci přiměly pachatele, převládala možnost dohodnout se s poškozeným jak napravit způsobné škody (94 % pachatelů), urychlit celkové projednávání případu (94%) a rovněž dosáhnout mírnějšího postihu za spáchaný trestný čin (94 %). Více než 60 % pachatelů mělo i silnou potřebu omluvit se osobně poškozenému a sdělit mu, že svého činu litují. Pětina naproti tomu necítila vůbec žádnou potřebu vysvětlovat okolnosti, které je k jejich činu vedly. Pachatelé, kteří jako silný důvod účasti uváděli možnost projevit lítost nad tím, co se stalo, současně častěji než ostatní motivovala touha vysvětlit okolnosti, jaké je k jejich činu vedly.

2.2.5 Průběh mediace

Praxe v České republice volí cestu kontaktovat nejdříve obviněného a zjistit jeho připravenost převzít odpovědnost za řešení následků trestného činu. K tomuto účelu slouží individuální schůzka s obviněným. Na této schůzce pracovník Probační a mediační služby ČR vysvětlí obviněnému podstatu a účel mediace. Tedy že se jedná o příležitost, kdy se obviněný může setkat s poškozeným a vlastní aktivitou přispět k řešení vzniklé situace. Zároveň je nutné klientovi přiblížit roli prostředníka, který umožňuje stranám mluvit o vzniklé situaci a hledat možnosti řešení, které je uspokojivé pro obě strany i veřejný zájem. Dále přicházejí informace o průběhu trestního řízení, právním kontextu mediace a možnostech dalšího postupu. Zároveň je také projednáváno, co klient od mediace očekává.

Pokud klient s nabídkou mediace nesouhlasí, je nutné respektovat jeho stanovisko. Potom je na místě pokus o porozumění důvodů, které jej k tomuto stanovisku vedou a případně

hledání jiných možností (příprava resocializačního programu, odkaz na další odborníky apod.). Stejná individuální schůzka je absolvovaná také s poškozeným. Pokud obě strany souhlasí, dochází k přímé mediaci, tedy k jejich setkání.

„Společné setkání účastníků konfliktu a mediátora probíhá podle této struktury:

1. Představení mediátora a dalších přítomných.
2. Seznámení účastníků konfliktu s povahou procesu mediace a jejím průběhem, stanovení pravidel a objasnění role mediátora.
3. Stručná charakteristika konfliktu.
4. Úvodní slovo poškozeného zaměřené na prožívání průběhu trestného činu, jeho důsledky, pocity, materiální škody atd.
5. Úvodní slovo obviněného, jeho příběh konfliktu a reakce na slova poškozeného.
6. Stanovení potřeb a zájmů obou stran.
7. Konstruktivní vyjednávání zaměřené na řešení konfliktu.
8. Sepsání dohody o urovnání konfliktu, popř. sumarizace průběhu jednání.
9. Kontrola plnění dohody. „ (Holá, 2003, s. 155)

„Jedním ze základních problémů mediačního procesu je skutečnost, že poškození pouze zřídka upřednostňují setkání s obviněným tváří v tvář. Tato skutečnost musí být při přípravně jednotlivých kroků mediace vždy zohledněna. Stranou nesmí zůstat ani otázka právní pomoci a jejího vlivu na průběh mediace.“ (Mejzlík, Matzner, 2003 [on line])

2.2.6 Prostředky mediace

Probační a mediační služba využívá ke své práci rozličných prostředků, které můžeme rozdělit na dvě základní kategorie – aktivní a pasivní. K aktivním nástrojům patří osobní kontakt s klientem a proces vzájemné komunikace. Využití aktivních nástrojů umožňuje zapojit klienta do procesu řešení trestní věci, zohlednit jeho specifické potřeby, zájmy, možnosti a spolupracovat s klientem na tvorbě řešení.

Pasivní prostředky jsou jednostranné aktivity úředníků, které nemají interaktivní povahu a slouží k získání informací nebo potvrzení určité skutečnosti, nikoliv ke spolupráci na jejich změně. Klient však musí být z etických principů o možnosti jejich použití být

poučen. Jedná se např. o informace z rejstříku trestů, centrální evidence obyvatel, centrální evidence vězňů nebo z dalších zdrojů.

Základní prostředek mediace je rozhovor. Jedná se o formu verbální komunikace. Je to také o nejčastější aktivní pracovní nástroj používaný pracovníky Probační a mediační služby.

Dle Doubravové et al. (2001, s. 130-131) je důležité, aby rozhovor, jako nejčastější způsob aktivního kontaktu s klientem, byl profesionální a správně vedený. Důležité je jak pracovník probační a mediační služby s rozhovorem zachází. Jinak vede rozhovor vyšetřovatel, jinak státní zástupce, jinak soudce a jinak pracovník probační a mediační služby. Jinými slovy pracovník formuje, tvoří a mění rozhovor tak, aby klient sám měl díky tomuto rozhovoru možnost se změnit, přijímat a rozvíjet své názory, postoje, způsoby chování, rozhodování atd. Ne každé mluvení je profesionální rozhovor. Mnoho mluvení je „vata“. Mnoho mluvení je přikazování. O rozhovor se jedná pouze tehdy, když druhá strana má zaručenou (nepodmíněnou) svobodu říct k tomu mému si říct své. K tomu je důležité naučit se formulovat své myšlenky tak, aby je klient mohl vnímat jako návrhy, jež smí nejen přijmout či odmítnout, ale právě k nim říct své. V každé konzultaci s klientem je potřeba věnovat se představám a očekáváním, se kterými klient přichází. Dále je nutné zformulovat cíl, k němuž se pomocí rozhovoru chcete společně dostat a zároveň hledat společně postupy, jak se k cíli dostat, s tím, že klient bude posuzovat, zda jsou podle něj a dostačující. Pracovník probační a mediační služby klientovi nabídne, co může dělat a jak s jeho tématy může pracovat. Má-li si klient z nabídky pracovníka probační a mediační služby vybrat, musí jí porozumět. Opakovaně je tedy třeba, aby se pracovník probační a mediační služby ujistil, jak klient rozumí, tomu co mu říká. Je nutné nevyhýbat se žádným tématům, se kterými klient přijde. U každého tématu je třeba zjistit, jak s ním má být podle klienta naloženo, zda řešit, radit, vyslechnout, probrat atd. Také je důležité posílit aktivitu a kompetenci klienta a nepracovat za něj, umožnit mu být znalcem vlastních problémů a jejich řešení. Znovu a znovu je nutné vyjasňovat své místo v rozhovoru, své poslání, cíle a úkoly.

2.2.7 Přínos mediace

Přínosem mediace je napomoci spravedlivému a zároveň rychlému řešení trestních věcí, při kterém jsou zohledněny zájmy všech subjektů dotčených trestným činem.

Dle Svobody (2005, s. 32) je největším přínosem mediace, že vede k řešením, které by byly velice obtížně dosažitelné v standardním soudním řízení. Tyto řešení jsou lidsky mnohem příjemnější. Především proto, že mediace zpravidla představuje menší otřes než soudní hlavní líčení. Znesvářené strany mají větší možnost navázat přímý kontakt a mediace je dokáže orientovat navzájem na sebe. Nevnučuje jim nějaká pravidla, ale pomáhá jim nalézt společný náhled na jejich vzájemný vztah. Z hlediska trestního procesu je mediace činnost, která přispívá neprocesními prostředky k účelnějšímu využití alternativních možností projednání trestních věcí mimo hlavní líčení. Posiluje postavení osob poškozených trestným činem. Individualizuje trestní postih obviněných osob a umožňuje širší uplatnění trestněprávních sankcí nespojených s odnětím svobody a také zajišťuje účinnější prevenci kriminality.

Černíková (2008, s. 190-195) uvádí, že mediace v trestním řízení směřuje k alternativám v trestním řízení, které nekončí rozhodnutím o vině, případně o trestu, ale způsobem upřednostňující jiné zájmy než odsouzení obviněného. Jde o procesní odklony založené na právní úpravě, které modifikují průběh trestního řízení. Slouží především k usmíření (narovnání) mezi obviněným a poškozeným, dále k tomu, aby obviněný odčinil škodlivé následky svého trestného činu. To zároveň představuje posílení práv poškozeného, který nemusí čekat na skončení trestního stíhání, případně spoléhat na složité a zdlouhavé soudní vymáhání náhrady škody. Zároveň se jedná o intenzivní sociální učení všech zúčastněných, které ovlivňuje jejich úroveň sociální odpovědnosti, kterou mohou získat i pro jiné oblasti života.

3 PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA ČR

Probační a mediační služba České republiky vychází ze součinnosti dvou profesí – sociální práce a práva, zejména trestního. Vyváženým spojením obou tak vzniká nová multidisciplinární profese v systému trestní justice. Probační a mediační služba deklaruje tři základní cíle své činnosti: integraci pachatele, podporu poškozeného a ochranu společnosti.

3.1 Struktura

„Probační a mediační služba je koncipovaná jako organizační složka státu, která je stejně jako i jiné takové organizační složky svými příjmy a výdaji napojena na státní rozpočet. Je zřízena jako samostatná organizační složka a účetní jednotka státu v čele s ředitelem, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. „ (Větrovec et al., 2002, s. 31)

Střediska Probační a mediační služby mají působišťe na celém území našeho státu. Vzhledem k tomu, že jejich činnost se vztahuje hlavně k trestním věcem patřící do věcné příslušnosti okresních soudů, sídlí většinou u těchto soudů.

„Plnění úkolů probace a mediace ve vztahu k soudům, státním zastupitelstvím a orgánům Policie České republiky zajišťují střediska, působící v sídlech okresních soudů nebo jim naroveň postavených obvodních nebo městských soudů. Střediska jsou obsazena pracovníky ve funkcích úředníků a asistentů. Úředníky se mohou stát bezúhonné osoby s dosaženým vysokoškolským vzděláním magisterského typu, asistenty pak bezúhonné osoby s dosaženým středoškolským vzděláním zakončeným maturitou. „ (Větrovec et al., 2002, s. 34)

3.2 Sociální práce v Probační a mediační službě

Podle Kroftové, Ouředníčkové (2005, s. 289-290) pracovníci probační a mediační služby využívají zejména individuální metody práce s klientem, tj. s pachatelem a s poškozeným. V rámci mediace vystupují jako zprostředkovatelé setkání dvou stran – pachatele a poškozeného, případně mediaci vedou za přítomnosti dalších osob (např. obhájce, rodičů mladistvého, jiné blízké osoby strany). Při své činnosti pracovníci Probační a mediační služby rovněž působí jako koordinátoři práce s klientem (manažeři případu). Koordinují vstup dalších participujících osob a subjektů, které se podílejí na řešení daného případu.

V přípravném řízení a řízení před soudem usiluje Probační a mediační služba o řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření. Důraz by měl být kladen na ochranu komunity, zájmy poškozených a prevenci kriminality. V případě provinění mladistvých a dětí mladších 15 let činnost Probační a mediační služby směřuje k možnosti uplatnění některého z alternativního způsobu řízení (odklonu) nebo k možnosti uložení některého z výchovných, ochranných nebo trestních opatření.

Ze statistiky Probační a mediační služby byla čerpána data, která srovnávají počty případů v přípravném a soudním řízení oproti vykonávacímu řízení. Dle tabulky je patrné, že počet případů v přípravném a soudním řízení narůstá, zatímco počty případů ve vykonávacím řízení klesají.

Tabulka 1 Podíl případů evidovaných v přípravném a vykonávacím řízení na celkovém počtu evidovaných případů

Rok	Celkem evidováno	Přípravné řízení a řízení před soudem	Vykonávací řízení	Přípravné řízení v %	Vykonávací řízení v %	Celkem v %
2007	27648	5802	21846	21,0	79,0	100,0
2008	25465	5092	20373	20,0	80,0	100,0
2009	25851	5312	20539	20,5	79,5	100,0
2010	25821	8871	16950	34,4	65,6	100,0
2011	27150	11028	16122	40,6	59,4	100,0

zdroj: statistiky Probační a mediační služby ČR [on line]

Ze stejného statistického zdroje byla čerpána data týkající se také přípravného a soudního řízení a řízení vykonávacího. S tím rozdílem, že byly srovnávány počty případů týkající se mládeže a dospělých. Z výsledků je patrné, že v agendě mládeže je počet případů evidovaných v rámci přípravného a soudního řízení vyšší než v řízení vykonávacím. Početní rozložení případů do obou sledovaných fází trestního řízení je v kategorii mládeže dlouhodobě příznivé.

Tabulka 2 Podíl případů evidovaných v přípravném a vykonávacím řízení na celkovém počtu evidovaných případů dospělých a případů mládeže a dětí

Celkem evidováno mladistvých a dětí za rok 2011			Celkem evidováno dospělých klientů za rok 2011		
Absolutně	3913	100%	Absolutně	23237	100%
Z toho			Z toho		
v přípravném řízení a řízení před soudem	2347	60 %	v přípravném řízení a řízení před soudem	8681	37,4%
ve vykonávacím řízení	1566	40 %	ve vykonávacím řízení	14556	62,6%

zdroj: statistiky Probační a mediační služby ČR [on line]

Dle Doubravové et al. (2001, s. 101-102) mezi zásady činnosti pracovníků Probační a mediační služby patří důstojnost jednání, kdy způsob práce s klienty musí být v souladu se základními lidskými právy a svobodami a musí respektovat jejich důstojnost a autonomii. Další zásadou je zákonnost, kdy postup pracovníků služby při výkonu probace a mediace musí být v souladu s příslušnými zákony. A poslední zásadou je přiměřenost intervence, tedy že míra zásahu pracovníků služby vůči pachateli nesmí překročit rozsah a obsah pravomocného rozhodnutí soudu nebo státního zastupitelství.

3.3 Součinnost s dalšími institucemi

„K řádnému výkonu probačních a mediačních úkonů je nutné získání potřebných informací a poznatků o obviněném, a proto jsou zaměstnanci probační a mediační služby oprávněni se obracet na státní orgány a právnické i fyzické osoby s dožádáním o sdělení potřebných údajů a tyto jsou povinny, pokud tomu nebrání zvláštní zákon, požadované údaje bez zbytečného odkladu sdělit.“ (Větrovec et al., 2002, s. 87)

Dle Šterna (2010, s. 173-176) v posledních deseti letech a po vstupu našeho státu do Evropské unie se aktivity a působení nevládních organizací v justici výrazně rozšířily. Důvodem je mj. výrazný příliv finančních prostředků z Evropského sociálního fondu. Díky aktivitám a zájmům nevládního sektoru byly v posledních letech vyvinuty a realizovány zajímavé probační a resocializační programy a projekty v oblasti kriminality mládeže ve spolupráci s organizacemi – Podané ruce, Člověk v tísni, Sdružení pro probaci a mediaci

v justici, Asociace občanských poraden, Česká katolická charita, Partners, Armáda spásy, sdružení Arkáda, občanské sdružení REP apod.

Programy pro probační a resocializační programy jsou zaměřeny na snižování recidivy, věnují se nácviku sociálních dovedností jako jsou přijímací pohovor se zaměstnavatelem, hospodaření s finančními prostředky, řešení dluhové situace, zvládání konfliktních situací a život v rodině.

Dle Nerudové (2010, s. 130) při práci s delikventní mládeží je nutné získat o dítěti či mladistvém kompletní informace, jedině tak lze pak navrhnout a uplatnit nejvhodnější postup řešení např. uložení určitého výchovného opatření. Klíčem pro užití alternativních sankcí je součinnost všech zúčastněných složek a orgánů činných v trestním řízení, kterými jsou státní zastupitelství, soud, Policie ČR a další instituce např. orgán sociálně-právní ochrany dětí. Pravidelně se pak na jednotlivých střediscích Probační a mediační služby scházejí multidisciplinární týmy pro mládež, které jsou složeny státními zástupci, soudci pro mládež, specialisté na mládež, kurátoři a pracovníci orgánu sociálně-právní ochrany dětí, zástupci Policie ČR, městské policie, příp. zástupci dalších institucí. Formou vzájemné součinnosti řeší případovou práci u jednotlivých obviněných mladistvých a dětí mladších 15 let.

Podle Šámala et al. (2011, s. 524-525) musí Policie ČR informovat bez zbytečného odkladu o zahájení trestního stíhání mladistvého jeho zákonného zástupce, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí a Probační a mediační službu. Usnesení o zahájení trestního stíhání je Policií ČR zastláno příslušnému středisku Probační a mediační služby. Takto je zajištěn časný vstup do přípravného řízení u mladistvých.

Dle Nerudové (2010, s. 140) je také důležitá spolupráce s komunitou. Z pohledu restorativní justice je komunita důležitým článkem v procesu řešení trestného činu, protože je ovlivněna dopadem trestného činnosti a její členové, např. sousedé, náhodní přihlížejíci, se stávají sekundárními oběťmi. Příkladem zapojení komunity je uložení výchovného opatření výchovné povinnosti, kdy může být mladistvému uložena povinnost vykonat bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost. Jedná se o práci vykonávanou ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, zabývající se vzděláním, vědou, kulturou, školstvím apod. Práce je odvedená ve prospěch společnosti jako celku, nejvíce však přispěje instituci nebo komunitě. Kromě materiálního přínosu má tato

povinnost především výchovný vliv a preventivní charakter. Pro komunitu je důležitá skutečnost, že se mladiství snaží odčinit způsobenou újmu a že jde o konkrétní osoby a jejich snaha o nápravu.

3.4 Rakouská probační a mediační služba NEUSTART

Pro srovnání je v této podkapitole uvedeno, jakým způsobem je mediace v trestní řízení prováděna v Rakousku.

Rakouskou obdobou naší Probační a mediační služby je organizace Neustart. Jedná se o soukromou organizaci, jejímž hlavním sponzorem je Federální ministerstvo spravedlnosti. Organizace funguje od roku 1957. V počátcích se jednalo o soukromou iniciativu pro práci s mladistvými delikventy. Nyní pracuje na principu „Žít život bez zločinu.“

Dle portálu NEUSTART [on line] mediace v trestním (Mediation in Strafsachen) má v Rakousku delší historii než v České republice. V roce 1985 v rámci příprav zákona o soudnictví ve věcech mládeže byl uveden do praxe pilotní projekt, zavádějící odklony v trestním řízení mladistvých jako alternativu k potrestání těchto klientů. V roce 1989 nabyl tento zákon účinnosti. Protože v pilotním ověřování u mladistvých bylo mimosoudní vyrovnání velmi úspěšně aplikováno do praxe, brzy se objevily tendence zavést podobný postup také u dospělých pachatelů. V roce 1992 proběhlo pilotní uvedení mimosoudního vyrovnání do přípravného řízení dospělých. Od 1.1.2000 je mimosoudní vyrovnání dospělým účastníkům trestního řízení standardně nabízeno v celém Rakousku.

Předpoklady pro využití mediace jsou v Rakousku velmi podobné. Účast poškozeného a obviněného je dobrovolná. Mediace je zahájena na základě podkladu orgánů činných v trestním řízení, ale na rozdíl od České republiky, to není povinností. Delikt, který je v mediaci řešen je zařazen do kategorie přečinu. Pachatel musí převzít zodpovědnost za svůj čin a musí být ochotný kompenzovat způsobenou újmu. Poškozený musí dát jasný souhlas k zastavení trestního stíhání.

Aby mohlo dojít v Rakousku k zastavení trestního stíhání, je nutný souhlas poškozeného. Poškozený má příležitost vyjádřit svá očekávání, obavy a také podmínky, za jakých by byl ochoten souhlasit s uplatněním odklonu v trestním řízení. V případě obviněného

mladistvého pachatele, není takový souhlas nutný, zde je vyžadována vážně míněná snaha o urovnání způsobených škod.

V případě, že je trestní stíhání zastaveno, pachateli není učiněn záznam v trestním rejstříku, nicméně po dobu pěti let má záznam v rejstříku, který se u nás zřejmě rovná opisu z trestního rejstříku. Zároveň obviněný i v případě podmíněného zastavení platí soudu paušální poplatek až do výše 250,- Euro a to proto, že v rámci odklonu jsou ukládány obecně prospěšné práce, dohled atd. S výkonem těchto alternativ jsou spojeny i určité justiční výdaje. Narozdíl od České republiky, kde soudní poplatek je dán k úhradě, pouze v případě pravomocného odsouzení.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGIE VÝZKUMU

Praktická část byla zaměřena na vývoj mediačních činností na pracovišti Probační a mediační služby ČR ve Zlíně.

Probační a mediační služba ČR, středisko Zlín se v současné době skládá ze 4 pracovníků. Do roku 2006 však v tomto středisku pracovali pouze ve dnech lidech. Od roku 2007-2009 ve třech lidech. A od roku 2010, kdy byl zaveden trest domácího vězení, ve čtyřech lidech.

Mediační činnost na tomto středisku začíná individuální schůzkou s oběma stranami, nejdříve s pachatelem a následně s poškozeným. Obě strany po seznámení s možností urovnání konfliktní situace mají možnost zaujmout své stanovisko. Mediaci pak následně může mít podobu přímou či nepřímou. Přímá mediaci spočívá v osobním setkání poškozeného a obviněného za účasti pracovníka PMS v roli mediátora. Nepřímá forma mediaci probíhá v případě, že obviněný a poškozený se z různých důvodů společně nesetkají. Ale k řešení následků trestné činnosti dochází zprostředkovaně v rámci opakovaných individuálních schůzek s mediátorem. O výsledku přímé či nepřímé mediaci je informován státní zástupce nebo soudce, který tuto informaci použije jako podklad pro své rozhodnutí ve věci.

Probační a mediační služba ČR, středisko ve Zlíně sídlí v budově Okresního soudu ve Zlíně, stejně jako Okresní státní zastupitelství Zlín.

4.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu diplomové práce je zmapování situace na středisku Probační a mediační služby ČR ve Zlíně. Výzkumný projekt se zabýval mediačními činnostmi v trestním řízení za období 2002-2011. Jedná se o popisný výzkumný problém.

Výzkumné otázky

Byla stanovena hlavní výzkumná otázka:

Jakým způsobem probíhá mediaci na okrese Zlín v letech 2002-2011?

V souladu s hlavní výzkumnou otázkou byly stanoveny následující výzkumné otázky:

1. Jak se měnil vývoj v průběhu let 2002-2011?
2. Kteří klienti mediaci využívali?
3. Jaké byly oblasti řešených konfliktů?
4. Jaká byla úspěšnost mediací?

4.2 Volba výzkumné strategie

Výzkumnou strategií byla zvolena kvantitativní obsahová analýza textu (spisů).

„U kvantitativní obsahové analýzy se obsahové prvky textu kvantifikují – vyjadřuje se jejich frekvence, pořadí nebo stupeň. U kvantitativní analýzy je obsah textu, který je sám o sobě kvalitativní (slova, věty, témata), převeden na kvantitativní míru.,, (Gavora, 2000, s. 118)

Jedná se o metodu, díky níž jsou získána data pro výzkum, aniž by byli zatěžováni účastníci trestního řízení. Zároveň jde však o metodu časově náročnou, neboť si vyžaduje mikroanalýzu, kvantifikaci, tabulaci a interpretaci dat ve velkém rozsahu (891 spisů). Naproti tomu byla tato metoda zvolena z důvodu přínosu komplexních výsledků za celou dobu fungování institutu mediace v trestním řízení. Jedná se o non-reaktivní výzkumnou metodu. Autor textu není přítomen u analýzy obsahu textu, nemůže tedy reagovat a výzkum tedy neovlivňuje.

Vymezení základního souboru

Výzkum byl uskutečněn studiem všech mediačních spisů z období 2002-2011. Jedná se o spisy Probační a mediační služby ČR, střediska ve Zlíně, v nichž byly prováděny mediační činnosti.

Mediační spis střediska Probační a mediační služby ČR, střediska ve Zlíně obsahuje tyto dokumenty:

- podnět k mediačním činnostem od zadavatele (Okresní státní zastupitelství Zlín nebo Okresní soud Zlín),
- informace zadavatele o průběhu trestního stíhání
- průběh mediačních činností
- zpráva o průběhu mediačních činností pro zadavatele
- doklady spojené s mediačními činnostmi (doklady o zaplacení, uzavřené dohody, uzavřené smlouvy)
- výsledek trestního řízení – rozhodnutí zadavatele.

4.3 Operacionalizace pojmů

Věk - pro účely zjištění, zda jde o mladistvého, dospělého ve věku blízkém mladistvému (časná dospělost), dospělého ve střední dospělosti a pozdní dospělosti. Mladistvým je v tomto případě pachatel, který již dovršil věk 15 let a nepřekročil 18 let. Osoba blízká věku mladistvého je pak pachatel od 18-21 let. Pachatel ve věku 22-45 je ve střední dospělosti, v období plné výkonnosti a relativní stability. A nakonec pachatel nad 45 let je osoba v pozdní dospělosti před počátkem stáří.

Výchovné opatření – při upuštění od trestního opatření nebo podmíněném upuštění od trestního stíhání mohou být uložena mladistvému výchovná opatření. Výchovnými opatřeními jsou dohled probačního úředníka, probační program, výchovné povinnosti, výchovná omezení, napomenutí s výstrahou (§ 15 zák. č. 218/2003 Sb.)

Výchovné povinnosti – těmito povinnostmi může soud pro mládež nebo státní zástupce mladistvému stanovit

- aby bydlel s rodičem nebo jiným dospělým, který je odpovědný za jeho výchovu
- aby jednorázově nebo ve splátkách zaplatil přiměřenou peněžitou částku, kterou zároveň určí, na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona
- aby vykonal bezplatně ve volném čase společensky prospěšnou činnost určitého druhu
- usiloval o vyrovnání s poškozeným

- nahradil podle svých sil škodu způsobenou proviněním anebo jinak přispěl k odstranění následku provinějí
- podrobil se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle trestního zákona
- podrobil se ve svém volném čase vhodnému programu sociálního výcviku, psychologickému poradenství, terapeutickému programu, vzdělávacímu, doškolovacímu, rekvalifikačnímu nebo jinému vhodnému programu k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, který není probačním programem (§ 18 zák. č. 218/2003 Sb.)

Narovnání – podle Vantucha (2010, s. 558 a 559) se jedná se o dohodu mezi státem (a konkrétní oběti trestného činu) na straně jedné a obviněným na straně druhé, jejímž obsahem je ukončení trestního stíhání v případě, že obviněný splní zákonem stanovené podmínky. Věc tedy není vyřizována v procesu před soudem. Jde o rychle proveditelný a ekonomicky nenáročný způsob reakce státu na spáchaný trestný čin, při němž jsou účinněji chráněna práva oběti trestných činů, tím, že se jim dostane rychleji a méně konfliktním způsobem patřičné odškodnění. Účelem narovnájí je nejen náhrada majetkové škody a urychlení a zhospodárnění trestního řízení, ale také urovnání a vypořádání vzájemných vztahů mezi obviněným a poškozeným, kteří se podílejí na hledání oboustranně přijatelného řešení. Obviněný musí důsledně odčinit všechny škodlivé následky způsobené poškozenému trestným činem. Účinky trestní represe jsou nahrazeny povinností pachatele k dalšímu majetkovému plnění nad rámec způsobené škody k obecně prospěšným účelům. Narovnájí plní významnou funkci obnovy narušených vztahů pachatele a oběti trestného činu.

4.4 Postup výzkumu

Výzkum probíhal studiem všech mediačních spisů Střediska probační a mediační služby ČR ve Zlíně za období 2002-2011 s celkovým počtem spisů 891. Sběr dat trval od listopadu 2012 do února 2013.

Přípravná fáze výzkumu

V přípravné fázi byl proveden předvýzkum, jehož úkolem bylo stanovení analytických kategorií. Předvýzkumu byl podroben celý ročník spisů 2006. Jednalo se o spisově obsáhlejší ročník, který byl v půli zkoumaného časového období. Po následném studiu spisů byla část analytických kategorií upravena a uspořádána tak, aby byly analytické kategorie srozumitelné a vhodné pro účely výzkumu.

Stanovení analytických kategorií

Kategorie, které byly zvoleny, vycházejí z příslušného cíle výzkumu a výzkumných otázek. Kategorie jsou přiměřené zkoumanému problému a jsou vyčerpávající (zahrnují každý možný prvek obsahu, který souvisí se zkoumaným problémem).

Jsou to kategorie vycházející z výzkumných otázek:

zadavatelé – Okresní státní zastupitelství Zlín, Okresní soud Zlín

věk klientů (pachatelů) – do 18 let, 18-21 let, 22-45 let, nad 45 let

pohlaví klientů (pachatelů) – muž, žena

oblasti řešených konfliktů (trestné činy) – poškozování cizí věci, krádež, zpronevěra, zanedbání povinné výživy, neodvedení pojistného, podvod, úvěrový podvod, poškozování obecně prospěšného zařízení, neoprávněné užívání cizí věci, ublížení na zdraví, ohrožení pod vlivem návykové látky, neoprávněné držení platební karty, porušování autorských práv, pytláctví, výtržnictví, vydírání, řízení motorových vozidel bez řidičského oprávnění, podávání alkoholu mládeži, křivé obvinění, nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými látkami, pozměňování veřejné listiny, porušování domovní svobody, nebezpečné vyhrožování

výsledek mediačních činností – zaplacení škody, lítost, nedostavil se, nezaplacení škody, postoj nic nespáchal, odebrání případu zadavatelem, společensky prospěšná činnost, uzavření dohody, neuzavření dohody, přeje si hlavní líčení, souhlas poškozeného k trestnímu stíhání vzat zpět, napomenutí s výstrahou, výcvik sociálně-psychologických dovedností

výsledek trestního řízení – podmíněné zastavení trestního stíhání, napomenutí s výstrahou, trest, zastavení trestního stíhání, zproštění, výchovné opatření, odstoupení od trestního stíhání, narovnání

Kvantifikace významových jednotek

Byla zjišťována frekvence analytických kategorií. Konkrétně absolutní počet a relativní počet (procento). Tato data byla seřazena do tabulek a byla vyjádřena graficky. Kvantifikovat se smí jen ty kategorie, jejichž výskyt je dostatečný.

5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Analytické kategorie byly rozděleny do čtyř částí v návaznosti na výzkumné otázky. První část byla věnována vývoji mediace. Další část je zaměřená na klienty mediace. Třetí část zjišťuje oblasti řešených konfliktů. A poslední část mapuje úspěšnost mediace.

5.1 Vývoj mediací

První část analytických kategorií byla zaměřena na velikost podílu mediačních spisů z celkového počtu spisů Probační a mediační služby.

Do výzkumu bylo zapojeno 2819 spisů Probační a mediační služby ČR, střediska ve Zlíně. Z toho mediační spisů bylo 891 kusů. Mediační činnosti se tedy od roku 2002 do roku 2011 podílely na činnosti PMS 31 %.

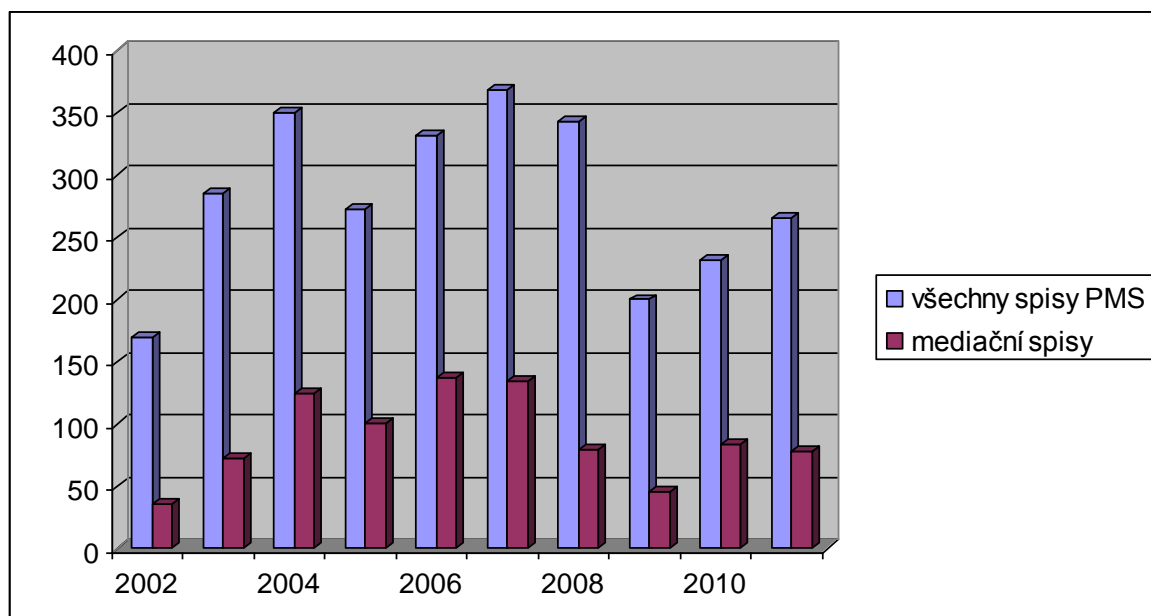
V následující tabulce jsou uvedeny jednotlivé roky s počty všech spisů PMS Zlín a počty mediačních spisů PMS Zlín. Ke každému roku je vypočítána relativní četnost na které se mediační činnosti spisy podílely na celkovém množství všech spisů toho roku. A dále je tabulka doplněna počtem přímých mediací v tom roce s uvedením procenta k mediačním spisům toho roku.

Tabulka 3 Počet spisů PMS Zlín za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
všechny spisy PMS	169	286	350	273	332	369	343	200	232	265
mediační spisy	36	73	124	101	137	134	80	45	83	78
	21%	26%	35%	37%	41%	36%	23%	23%	36%	29%
přímé mediace	2	0	7	4	3	2	3	7	2	2
	5%	0%	6%	4%	2%	1%	4%	16%	2%	3%

PMS Zlín nemá evidováno, ve kterých spisech se věnovali mediaci. Proto byly ve výzkumu procházeny veškeré spisy PMS Zlín a dále byly vybrány, ty které se týkaly mediačních činností. A jak je patrné z tabulky, většina spisů se týkala nepřímých mediací. Pouze malé procento tvoří mediace přímé.

Počty mediačních spisů a celkové počty spisů PMS v jednotlivých letech jsou znázorněny v následujícím grafu.



Graf 1 Počty spisů PMS Zlín

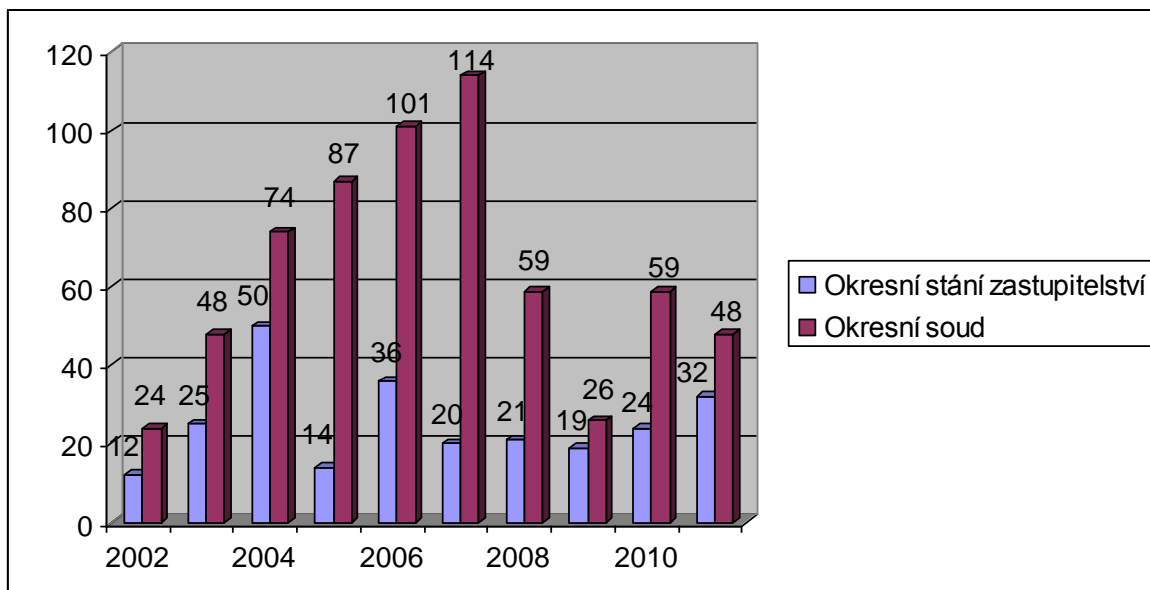
Z další tabulky a grafu je patrné v jakých počtech (v absolutní i relativní četnosti) zadávali orgány činné v trestním řízení (Okresní státní zastupitelství Zlín a Okresní soud Zlín) PMS podněty k mediačním činnostem.

Tabulka 4 Zadavatelé mediačního řízení za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Okresní státní zastupitelství Zlín	12 (33%)	25 (34%)	50 (40%)	14 (14%)	36 (26%)	20 (15%)	21 (26%)	19 (42%)	24 (29%)	32 (40%)
Okresní soud Zlín	24 (67%)	48 (66%)	74 (60%)	87 (81%)	101 (74%)	114 (85%)	59 (74%)	26 (58%)	59 (71%)	48 (60%)

Zadavatelé mediačního řízení byly po celou dobu pouze Okresní státní zastupitelství Zlín a Okresní soud Zlín.

Z celkového počtu 891 mediačních spisů, bylo celé sledované období od roku 2002 do roku 2011, 253 spisů zadáno Okresním státním zastupitelstvím Zlín a 638 spisů bylo zadáno Okresním soudem ve Zlíně. V relativní četnosti vyjádřeno - 28 % spisů bylo zadáno Okresním státním zastupitelstvím ve Zlíně a 72 % spisů bylo zadáno Okresním soudem ve Zlíně.



Graf 2 Zadavatelé mediačního řízení

Počet zadaných mediačních činností se u zadavatelů odvíjí v souvislosti s věkem pachatele. OSZ zadává PMS k mediačním činnostem zejména případy mladistvých pachatelů a pachatelů, kteří jsou ve věku blízkém věku mladistvého. Je to dáno zákonem

Následující tabulka znázorňuje srovnání počtu zadaných věcí OSZ a počet mladistvých pachatelů a pachatelů ve věku blízkém mladistvým.

Tabulka 5 Srovnání věku respondentů s počtem zadaných věcí OSZ

	mladiství	věk blízký mladistvému	zadavatel OSZ
2002	3	2	12
2003	10	4	25
2004	34	10	50
2005	10	12	14
2006	26	3	36
2007	18	15	20
2008	17	3	21
2009	6	6	19
2010	12	11	24
2011	20	10	32

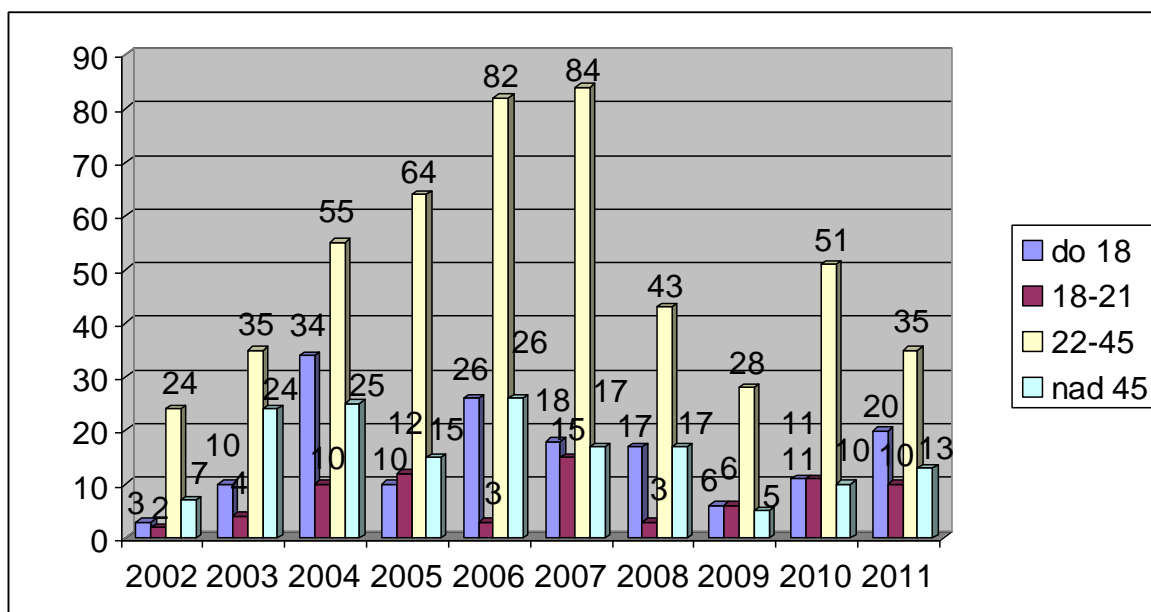
5.2 Klienti mediace

V další tabulce a grafu jsou uvedeny počty klientů na straně pachatele, kteří se byly zapojeni do mediačního řízení. Zároveň je jejich počet vyjádřen v procentech.

Tabulka 6 Věk klientů (pachatelů) v mediačním řízení za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
do 18	3 (8%)	10 (14%)	34 (27%)	10 (10%)	26 (19%)	18 (13%)	17 (21%)	6 (13%)	11 (13%)	20 (26%)
18-21	2 (5%)	4 (5%)	10 (9%)	12 (12%)	3 (2%)	15 (11%)	3 (4%)	6 (13%)	11 (13%)	10 (13%)
22-45	24 (67%)	35 (48%)	55 (44%)	64 (63%)	82 (60%)	84 (63%)	43 (54%)	28 (63%)	51 (62%)	35 (45%)
nad 45	7 (20%)	24 (33%)	25 (20%)	15 (15%)	26 (19%)	17 (13%)	17 (21%)	5 (11%)	10 (12%)	13 (16%)

Z celkového počtu 891 klientů (pachatelů) je tedy složení klientů následující – do 18 let 155 klientů (17 %), od 18-21 let 76 klientů (9 %), od 22-45 let 501 klientů (56%) a nad 45 let 159 klientů (18%).



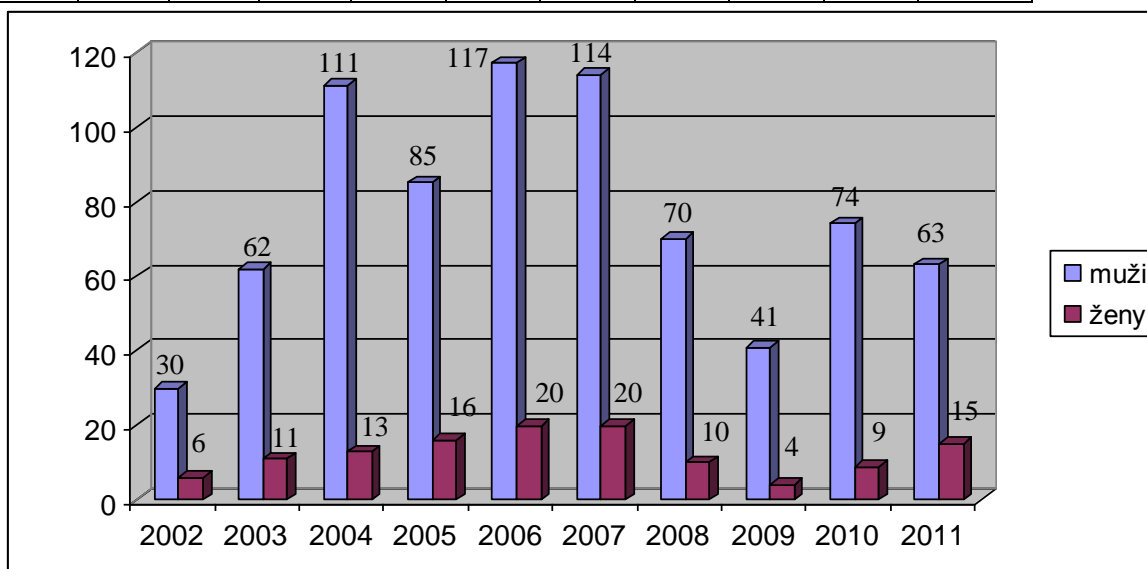
Graf 3 Věk klientů mediačního řízení

V následující tabulce a grafu je vyjádřeno v počtech pohlaví klientů (pachatelů trestných činů).

V celkovém vyjádření byli za 10 let v 767 případech klienti (pachatelé) muži a v 124 případech ženy. Procentově vyjádřeno je to 86 % mužů a 14 % žen.

Tabulka 7 Pohlaví klientů (pachatelů) v mediačním řízení za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
muži	30 (83%)	62 (85%)	111 (90%)	85 (84%)	117 (85%)	114 (85%)	70 (88%)	41 (91%)	74 (89%)	63 (81%)
ženy	6 (17%)	11 (15%)	13 (10%)	16 (16%)	20 (15%)	20 (15%)	10 (12%)	4 (9%)	9 (11%)	15 (19%)



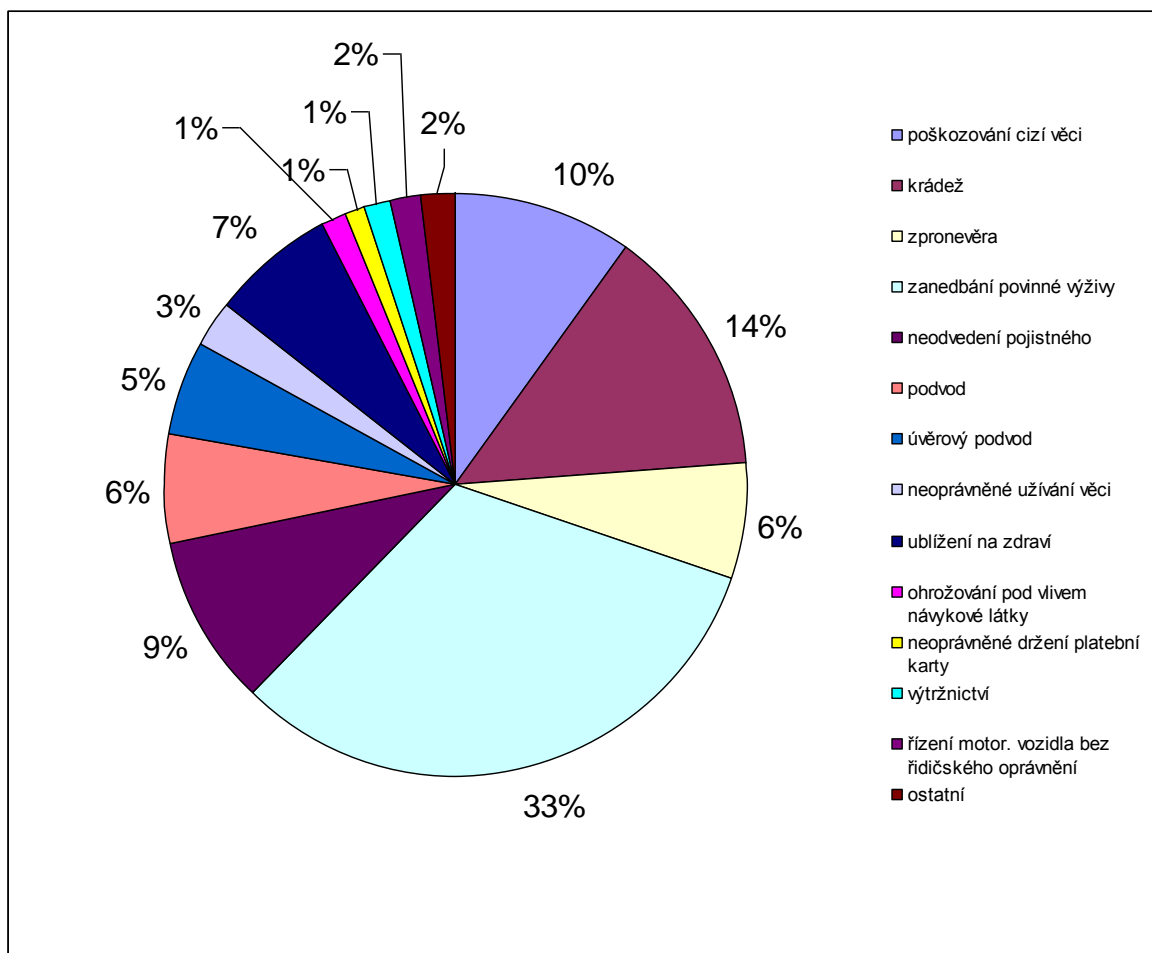
Graf 4 Pohlaví klientů mediačního řízení

5.3 Oblasti řešených konfliktů

V následující grafu a tabulce jsou uvedeny všechny trestné činy, které byly v letech 2002 až 2011 důvodem vzniku konfliktu mezi zúčastněnými stranami. V tabulce je uvedena četnost těchto trestných činů. V následném grafu je pak četnost uvedena v procentech.

Vzhledem k tomu, že kvantifikovat se smí jen kategorie, jejichž výskyt je dostatečný. Byly do kategorie nazvané „ostatní“ zařazeny tyto v malém počtu se vyskytující se trestné činy - poškozování obecně prospěšného zařízení (4x), porušování autorský práv (2x), pytláctví (2x), vydírání (1x), podávání alkoholu mládeži (2x), křivé obvinění (1x), nedovolená

výroba a jiné nakládání s omamnými látkami (2x), pozměňování veřejné listiny (1x), porušování domovní svobody (1x), nebezpečné vyhrožování (1x).



Graf 5 Trestné činy, které byly v mediačním řízení projednávány

Nejčastější oblast řešeného konfliktu je zanedbání povinné výživy (33%), následuje krádež (14 %), další je poškození cizí věci (10%), další v pořadí je neodvedení pojistného - v celém znění je název trestného činu neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné platby (9%), ublížení na zdraví (7%), zpronevěra a podvod mají shodný počet zastoupení (6%), úvěrový podvod (5%), neoprávněné užívání věci (3%), řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (2%), sloučená kategorie nazvaná ostatní (2%), ohrožování pod vlivem návykové látky (1%), neoprávněné držení platební karty (1%) a výtržnictví (1%).

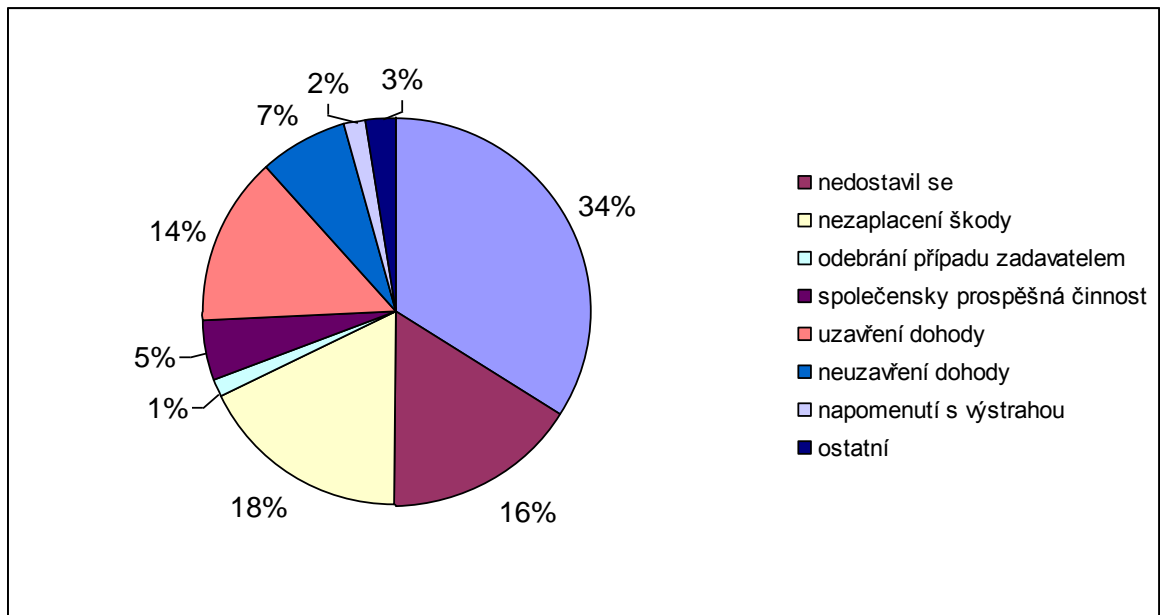
5.4 Úspěšnost mediace

V tabulce jsou uvedeny výsledky mediačního řízení a jejich počty v průběhu let.

Vzhledem k tomu, že u některých kategorií nebyl výskyt dostatečný. Byly opět do kategorie nazvané „ostatní“ zařazeny tyto v malém počtu se výsledky mediačního řízení - lítost (8x), postoj nic nespáchal (6x), přeje si hlavní líčení (5x), souhlas poškozeného s trestním řízením vzat zpět (3x), výcvik sociálně-psychologických dovedností (1x).

Tabulka 9 Výsledek mediačního řízení za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
zaplacení škody	13	34	56	30	31	51	26	11	24	25
lítost	0	0	0	0	6	2	0	0	0	0
nedostavil se	6	21	26	20	31	18	5	2	12	3
nezaplacení škody	5	13	13	24	34	25	18	8	10	10
postoj nic nespáchal	0	0	0	3	1	0	0	0	2	0
odebrání případu zadavatelem	0	0	0	0	5	0	0	0	1	5
společensky prospěšná činnost	0	0	2	1	7	4	11	6	4	9
uzavření dohody	7	3	14	13	13	11	8	17	22	20
neuzavření dohody	5	1	12	7	7	14	6	1	7	6
přeje si hlavní líčení	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0
souhlas poškozeného k trestnímu stíhání vzat zpět	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0
napomenutí s výstrahou	0	0	0	0	0	7	6	0	1	0
výcvik sociálně-psychologických dovedností	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0



Graf 6 Výsledky mediačního řízení

Nejčastějším způsobem ukončení mediačního řízení je zaplacení škody (34%), dále následuje nezaplacení škody (18%), nedostavil se (16%), uzavření dohody (14%), neuzavření dohody (7%), společensky prospěšná činnost (5%), sloučená kategorie ostatní (3%), napomenutí s výstrahou (2%), odebrání případu zadavatelem (1%).

Kategorie výsledků mediace by se daly dále sloučit do kategorie podle úspěšnosti

úspěšná mediace – zaplacení škody (34%), uzavření dohody (14%), společensky prospěšná činnost (5%), napomenutí s výstrahou (2%), ostatní (lítost, souhlas poškozeného s trestním řízením vzat zpět, výcvik sociálně-psychologických dovedností) (1,5%)

neúspěšná mediace – nezaplacení škody (18%), nedostavil se (16%), neuzavření dohody (7%), odebrání případu zadavatelem (1%), ostatní (postoj nic nespáchal, přeje si hlavní líčení) (1,5%)

Dalo by se tedy procentuelně vyjádřit, že mediace byly z 56,5 % úspěšné a z 43,5 % neúspěšné.

Tabulka 10 Úspěšnost mediací v letech propadu

	Počet mediačních spisů	Úspěšnost v %	Neúspěšnost v %
2007	134	57 %	43 %
2008	80	74 %	36 %
2009	45	76 %	24 %
2010	83	61 %	39 %

V následující tabulce a grafu jsou uvedeny výsledky trestního řízení, o kterých rozhodovaly orgány činné v trestním řízení (Okresní státní zastupitelství ve Zlíně a Okresní soud Zlín) v návaznosti na provedení mediace a její úspěšnosti.

Vzhledem k tomu, že kvantifikovat se smí kategorie, jejichž výskyt je dostatečný. Byly do kategorie „ostatní“ zařazeny tyto výsledky trestního řízení, které se vyskytovaly v malém počtu – napomenutí s výstrahou (8x), zproštění (2x), výchovné opatření (3x).

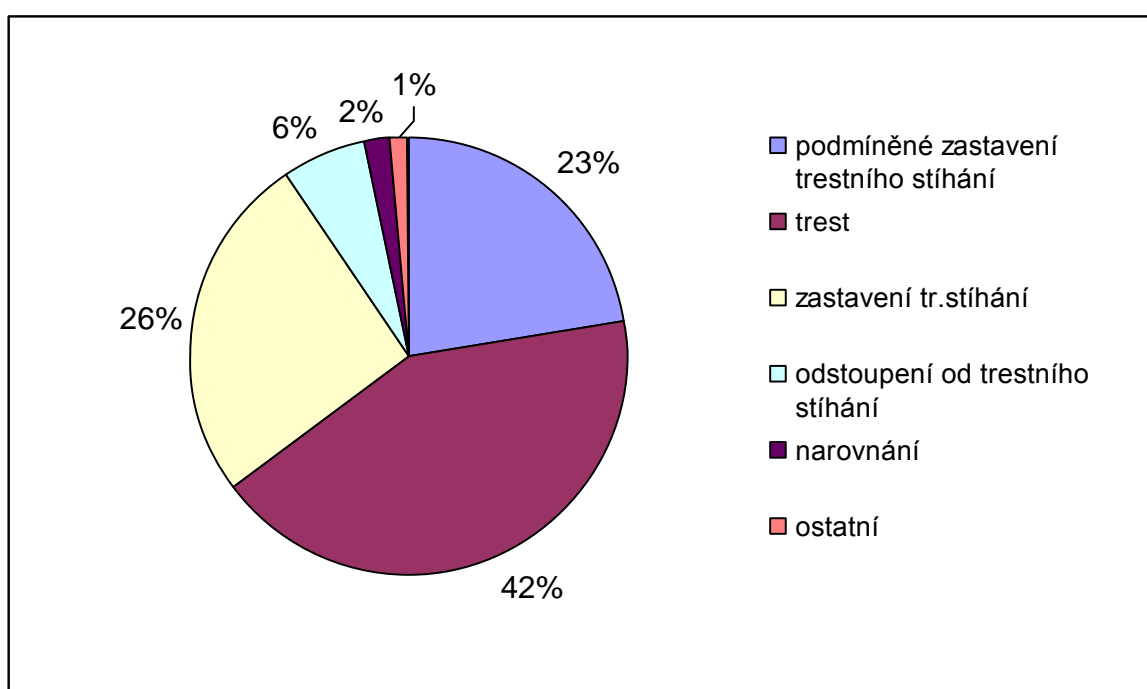
Tabulka 11 Výsledek trestního řízení za období 2002-2011

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
podmíněné zastavení trestního stíhání	9	8	40	16	22	32	9	18	27	20
napomenutí s výstrahou	0	2	2	0	2	2	0	0	0	0
trest	16	37	49	58	68	55	28	10	30	24
zastavení trestního stíhání	11	26	32	25	34	35	24	8	15	22
zproštění	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
výchovné opatření	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
odstoupení od trestního stíhání	0	0	1	1	8	8	16	6	5	9
narovnání	0	0	0	1	0	0	3	3	6	3

Kategorie by se opět mohly ještě rozdělit do kategorií podle zakončení trestního řízení

alternativní zakončení trestního řízení – podmíněné zastavení trestního stíhání, zastavení trestního stíhání, odstoupení od trestního stíhání, narovnání, ostatní (napomenutí s výstrahou, zproštění, výchovné opatření)

represivní zakončení trestního řízení – trest



Graf 7 Výsledky trestního řízení

Nejčastějším výsledkem trestního řízení po mediaci je trest (42%), dále pak následují již pouze kladné výsledky trestního řízení – zastavení trestního stíhání (26%), podmíněné zastavení trestního stíhání (23%), odstoupení od trestního stíhání (6%), narovnání (2%), sloučené kategorie nazvané jako ostatní (1%).

V celkovém souhrnu by se dalo opět vyjádřit, že mediace v trestním řízení způsobily ukončení trestního řízení v 58 % alternativním způsobem ve prospěch všech účastníků

řízení. A ve 42 % případech bylo trestní řízení ukončeno uložením trestu, tedy represivním způsobem.

Tabulka 12 Srovnání výsledku narovnání s oblastí konfliktu ve kterém bylo užito

	Počet narovnání	Oblast konfliktu
2005	1	1x ublížení na zdraví
2008	3	1x neoprávněné držení platební karty 2x ublížení na zdraví
2009	3	3 x ublížení na zdraví
2010	6	1x podvod 5 x ublížení na zdraví
2011	3	2x ublížení na zdraví 1x úvěrový podvod

5.5 Shrnutí výsledků výzkumu a doporučení pro praxi

Výzkumný projekt byl zaměřen na otázky spojené s vývojem a průběhem mediace v trestním řízení na okrese Zlín.

Výzkum odpověděl na výzkumné otázky:

- **Jak se měnil vývoj v průběhu 2002-2011?**

Na počátku sledovaného období měly případy mediačních činností vzestupnou tendenci (od roku 2002 do roku 2004). V dalším období od roku 2004 do roku 2007 byl počet spisů ustálený. V letech 2008 a 2009 pak nastal velký propad nejenom mediačních řízení, ale všech činností PMS. V roce 2010 a 2011 došlo znovu k ustálení počtu spisů. Množství spisů je odvíjeno od rozhodnutí zadavatelů (OS Zlín a OSZ Zlín). PMS jejich zadání nemůže určovat. V rámci komunikace s orgány činnými v trestním řízení je PMS Zlín domluveno s Policií ČR, že pokud natrefí na vhodný případ zašlou PMS Zlín záznam o sdělení podezření. Tento případ je pak konzultován s dozorcujícím státním zástupcem, zda je zde možnost odklonu. Další vývoj však naznačuje, že situace se nyní ustálila. Počet spisů v roce 2011 a 2012 je stejný. Středisko PMS Zlín svoji situaci v současné době

hodnotí jako za stabilizovanou. Výkyvy v letech 2004 až 2007 byly jakousi zkouškou zadavatelů, především okresního soudu, jak spolupráce s PMS může probíhat.

Dalším podstatným údajem je personální složení PMS Zlín, které se zcela jistě podílelo na vývoji mediačních činností – do roku 2006 fungovalo PMS Zlín ve dvou lidech, od roku 2007-2009 ve třech lidech, od roku 2010 ve čtyřech lidech.

V následujících letech bude opět třeba zohlednit počet pracovníků PMS s rozšířením trestu domácího vězení po zavedení elektronického monitoringu tohoto trestu.

U mediace je nutné posoudit o jaký se jedná případ. Podle toho se odvíjí i mediační řízení. Např. u neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné platby je poškozeným státní instituce. K přímé mediaci je nutné, aby poškozený byl fyzická osoba. Proto zde přichází v úvahu mediace nepřímá. Na druhou stranu u zanedbání povinné výživy je poškozeným dítě a je tedy nevhodné urovnávat konflikt přímo s ním. Proto je opět přistupováno k mediaci nepřímé. Jen v ojedinělých případech, kdy bylo patrné, že konflikt se týká přímo rodičů proběhla mediace přímá. To vysvětluje vysoké procento mediací nepřímých, které jsou ve Zlíně prováděny nejčastěji.

- **Kterí klienti mediaci využívali?**

Důležitou skupinou klientů jsou mladiství. O jejich trestním řízení jsou pracovníci PMS informováni ze zákona. Jejich počty v průběhu let nezaznamenaly žádné větší výkyvy. Činnost PMS s mladistvými pachateli má však svá specifika. Ty vyplývají z volby metody práce a přístupů k této cílové skupině dané zvláštními právními předpisy, ale také z potřeby účelně spolupracovat s dalšími subjekty, které se na řešení problematiky mládeže podílejí. Koordinací sociálních a terapeutických programů práce s obviněným je významným předpokladem pro efektivní ukládání a výkon přiměřených omezení a povinností.

Nejčastějším klientem (na straně pachatele) je muž ve věku 22-45 let. Souvisí to s nejčastěji řešenou oblastí konfliktů, kterou je neplnění vyživovací povinnosti. Větší počet mužů na straně klientů ve výzkumu odpovídá statistikám Probační a mediační služby ČR. Bude zajímavé sledovat v následujících letech, zda se vývoj změní po zavedení novely trestního zákoníku účinné od 8.12.2012, která v § 196a tr.zák. uvádí, že pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy může soud uložit i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto omezení uloží soud tehdy, pokud bude důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.

- **Jaké byly oblasti řešených konfliktů?**

Oblasti řešení konfliktů umožňující odklon jsou dány zákonem. U těchto řízení jde v první řadě o upřednostnění jiných zájmů než odsouzení pachatele.

Nejčastější oblast řešeného konfliktu je zanedbání povinné výživy jde o konflikt, k jehož vyřešení přispěje pouze zaplacení dlužného výživného. Zájmem vyživovaného dítěte je, aby jeho rodič zůstal na svobodě, pracoval a zároveň hradil dál jeho výživné. Dalším velmi častým konfliktem je krádež. Pokud se pachatel ke svému činu přizná a má zájem jej napravit – vrácením věci, náhradou škody, je vhodným adeptem pro mediaci v trestním řízení. Další v pořadí nejčastějším konfliktem je poškození cizí věci. Jedná se o trestný čin nejčastěji se vyskytující u mladistvých pachatelů z řad sprejerů. Pokud uzavře dohodu s vlastníkem poškozené věci o náhradě škody, případně o navrácení věci do původního stavu, stává se vhodným kandidátem pro mediaci a mimosoudní řešení konfliktu. Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné platby je dle počtu výsků v pořadí následující. Jedná se o trestný čin, který spadá nejčastěji do skupiny pachatelů nad 45 let. Jeho řešením je pouze, stejně jako u zanedbání povinné výživy, zaplacení neodvedené platby. Je tedy v zájmu státu, aby pachatel tohoto trestného činu byl dál na svobodě a pracoval. Posledním častěji se vyskytujícím trestným činem je ublížení na zdraví. Jedná nejčastěji o oblast dopravních nehod a tedy o neúmyslný trestný čin. Škodu hradí v tomto případě pojišťovna z povinného ručení. Jde tedy především o urovnání vtažů pachatele a poškozeného.

- **Jaká byla úspěšnost mediací?**

Úspěšnost se odvíjí v první řadě s rozhodnutím klientů se mediace zúčastnit. Pokud některý s klientů tuto možnost odmítne, mediace končí způsobem nedostavil se (na straně obviněného), případně neuzavřením dohody (na straně poškozeného). Za kategorií nepřítomen se však neskrývá jen nezájem pachatele, ale také nedostatečný kontakt na něj, pokud mu informace o možnosti mediace nelze doručit. Případně se zde projevuje vzdálenost Zlína, kde mediace probíhá a bydliště pachatele. Trestný čin spáchaný na našem okrese je projednáván u zdejšího soudu a střediska PMS, ale bydliště pachatele může být z různých koutů republiky.

Nejčastějším způsobem vyřízení mediace je zaplacení škody. U trestných činů jako je zanedbání povinné výživy nebo neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení

a podobné platby zákon jiný způsob řešení nepřipouští. Pachatel tedy buď dlužnou platbu zcela uhradí nebo přijde trest. Většina dalších trestných činů je spojena se vznikem škody poškozenému, proto k urovnání konfliktního stavu patří uhrazení této škody.

Narovnání nebo uzavření dohody jsou výstupy mediace přímé. Narovnání se nejčastěji vyskytuje u ublížení na zdraví, kde není žádná škoda (ta je uhrazena povinným ručením). Jeho podmínky (výše částky) je nutné konzultovat s OSZ nebo soudem. Soudce nebo státní zástupce narovnání v konečné fázi schvalují. Od 1.12.2012 je změna, celá částka, která je pachateli určena k úhradě, jde na fond obětí trestných činů. V předcházejících letech byla obětím trestných činů určena polovina platby a druhá polovina šla nestátní neziskové organizaci, kterou zvolil pachatel.

V průběhu celého zkoumaného období lze říct, že mediace byly z větší části úspěšné. A dokonce v letech propadu (2008-2009) se jejich úspěšnost ještě zvýšila nad celkový průměr.

Mediace neslouží jen jako podklad pro rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jde především k narovnání konfliktního stavu. Výsledek mediace je však zasílán zadavateli (státnímu zástupci nebo soudci), který na jeho základě vydá rozhodnutí ve věci, proto s úspěšným zakončením trestního řízení úzce souvisí. Za úspěch lze považovat, pokud se jedná o rozhodnutí o odklonu v trestním řízení (podmíněné zastavení trestního stíhání, zastavení trestního stíhání, odstoupení od trestního stíhání, narovnání). Za neúspěch je považováno pokračování v trestním řízení s rozhodnutím o trestu.

V rámci výzkumu lze opět zhodnotit celkovou úspěšnost. Na základě mediací byla nadpoloviční většina trestních řízení ukončena alternativním způsobem ve prospěch pachatele.

Doporučení pro praxi

Dlouho jsem přemýšlela, co všechno by zde mohlo být uvedeno. Napadla mě podpora fungující komunikace mezi orgány činnými v trestním řízení ke zvýšení úspěšnosti mediace v přípravném řízení, jako další výběr vhodných případů a klientů pro zvýšení počtu přímých mediací, dále zapojení širší komunity do řešení konfliktu (např. u mladistvých škola). Ale nejdůležitější ze všeho se zdá být, naučit naši společnost osobní odpovědnosti.

Jak bylo již v této práci řečeno, účast na mediaci v trestním řízení je dobrovolná a zároveň požaduje hledání řešení vlastními silami klientů. To je mnohdy velký kámen úrazu. Převzít zodpovědnost za vlastní rozhodnutí spousta lidí stále nedokáže. Potřebují instituci, která by jim řekla co mají dělat a rozhodnout za ně. Aby se v případě neúspěchu mohli zlobit na někoho, kdo to způsobil. Nevím jestli je to pohodlnost, nerozhodnost nebo strach z neúspěchu. V každém případě bychom měli naučit následující generace být odpovědní za sebe a za svá rozhodnutí. A také zdůraznit, že není normální se soudit, je normální se domluvit.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na mediaci v trestním řízení. Tento institut znamená posílení práv poškozeného, který nemusí čekat na skončení trestního řízení a složitě pak vymáhat náhradu škody a zároveň zapojení pachatele do řešení následků spáchaného trestného činu.

Období deseti let s sebou vždy přináší vývoj. Nezůstává nic neměnným. Úkolem této práce bylo zmapovat vývoj mediací v trestním řízení na okrese Zlín za uplynulých 10 let. Změny přicházeli v souvislosti s právními předpisy (zrušení některých trestných činů, zavedení nového trestu, atd.), s personálním složením i s vývojem spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Tyto změny ovlivnili průběh mediací za sledované období. V současné době je možné označit situaci na středisku Probační a mediační služby ČR ve Zlíně za stabilizovanou.

Vzhledem k tomu, že středisko Probační a mediační služby Zlín sídlí v budově Okresního soudu ve Zlíně, stejně jako Okresní státní zastupitelství Zlín, je vhodné pokračovat v současném trendu komunikace v přípravném řízení mezi orgány činnými v trestním řízení (Policíí ČR, Okresního státního zastupitelství i Okresního soudu) a pracovníky Probační a mediační služby. Jedině tak lze zvyšovat počty úspěšných mediací. Což je přínosné jak pro pracovníky justice, tak pro účastníky trestního řízení, stejně jako pro celou společnost.

Mediace je vrchol činnosti Probační a mediační služby ČR, neboť změna postoje a chování pachatele vede k zabránění recidivy, a tím k ochraně společnosti před jeho další trestnou činností. Takovéto zacházení s jedincem přispívá k jeho sociálnímu vyspívání, ke schopnosti žít samostatně, k sociální odpovědnosti v řešení životních situací – k upevnění, k znovuoobjevení sociální integrace.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace:

- [1] ČERNÍKOVÁ, Vratislava et al. *Sociální ochrana. Terciární prevence, její možnosti a limity*. 1.vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2008, 244s. ISBN 978-80-7380-138-0.
- [2] DOUBRAVOVÁ, Dagmar, OUŘEDNÍKOVÁ, Lenka, ŠTERN, Pavel, URBAN, Lukáš et al. *Příručka pro probaci a mediaci*, Praha : Sdružení pro rozvoj sociální práce v trestní justici – Institut pro probaci a mediaci, 2001, ISBN 80-902998-0-6.
- [3] DRESSLER, Joshua. *Encyclopedia of Crime and Justice*. 2. vydání. New York: Macmillan Reference USA, 2002, 1780 s. ISBN 978-0-02-865319-8.
- [4] GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno : Paido, 2000, 207 s. ISBN 80-85931-79-6.
- [5] HENDRYCH, Dušan et al. *Právníký slovník*. 3. vydání. Praha : C.H.Beck, 2009, 1488 s. ISBN 978-80-7400-059-1.
- [6] HOLÁ, Lenka. *Mediace. Způsob řešení mezilidských konfliktů*. 1. vydání. Praha : Grada, 2003, 190 s. ISBN 80-247-0467-6.
- [7] HOLÁ, Lenka. *Mediace v teorii a praxi*. 1. vydání. Praha : Grada, 2011, 269 s. ISBN 978-80-247-3134-6.
- [8] KROFTOVÁ, Andrea, OUŘEDNÍKOVÁ, Lenka. Sociální práce v rámci probační a mediační služby. In: MATOUŠEK, Oldřich et al. *Sociální práce v praxi. Specifika různých cílových skupina práce s nimi*. 1. vydání. Praha : Portál, 2005, 352 s. ISBN 80-7367-002-X.
- [9] KRACÍK, Martin. Mediace mezi obětí a pachatelem, In: ŠTERN, Pavel, OUŘEDNÍČKOVÁ, Lenka, DOUBRAVOVÁ, Dagmar et al. *Probace a mediace. Možnosti řešení trestních činů*. 1. vydání. Praha : Portál, 2010, 216 s. ISBN 978-80-7367-757-2.
- [10] NERUDOVÁ, Marcela. Práce s mladistvými a nezletilými, In: ŠTERN, Pavel, OUŘEDNÍČKOVÁ, Lenka, DOUBRAVOVÁ, Dagmar et al. *Probace a mediace*.

- Možnosti řešení trestních činů*. 1. vydání. Praha: Portál, 2010, 216 s. ISBN 978-80-7367-757-2.
- [11] SOTOLÁŘ, Alexander, VÁLKOVÁ, Helena. *Trestní spravedlnost na přelomu tisíciletí*. Právní rozhledy. Praha: C.H.Beck, 1999, roč. 7, č. 12, ISSN: 1210-6410.
- [12] SVOBODA, Ivo. *Úvod do studia mediace a probace*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005, 118 s. ISBN 80-7318-261-0.
- [13] ŠÁMAL, Pavel. *Základní zásady trestního řízení v demokratickém systému*. Praha: ASPI Publishing, 1999, 404 s. ISBN 80-85963-89-2.
- [14] ŠÁMAL, Pavel, VÁLKOVÁ, Helena, SOTOLÁŘ, Alexander, HRUŠÁKOVÁ, Milada, ŠÁMALOVÁ, Milada. *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže*. 3. vydání. Praha: C.H.Beck, 2011, s. 988 ISBN 978-80-7400-350-9.
- [15] ŠIŠKOVÁ, Tatjana. *Facilitativní mediace - řešení konfliktu prostřednictvím mediátora*. 1.vydání. Praha: Portál, 2012, 207 s. ISBN 978-80-262-0091-8.
- [16] ŠTERN, Pavel, OUŘEDNÍČKOVÁ, Lenka, DOUBRAVOVÁ, Dagmar et al. *Probace a mediace. Možnosti řešení trestních činů*. 1. vydání. Praha: Portál, 2010, 216 s. ISBN 978-80-7367-757-2.
- [17] VANTUCH, Pavel. *Obhajoba obviněného*. 3. vydání. Praha: C.H.Beck, 2010, 651 s. ISBN 978-80-7400-321-9.
- [18] VĚTROVEC, Vladislav, NEDOROST, Libor, SOVÁK, Zdeněk, ADAMCOVÁ, Zdena. *Zákon o mediaci a probaci – komentář*. Praha: Eurolex Bohemia, 2002, 115 s. ISBN 80-86432-32-7.
- [19] ZEHR, Howard. *Úvod do restorativní justice*. Praha: Sdružení pro probaci a mediaci v justici, 2003, 48 s. ISBN 80-902998-1-4.

Elektronické zdroje:

- [20] MEJZLÍK, Jan, MATZNER, Jiří. *Poznámky k mediaci mezi obviněným a poškozeným*. In: Buletin advokacie 2/2003, s. 32. [cit. 15.9.2012] URL :
<<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nrptembqgnpweyk7gjpxg5dsl4zte&groupIndex=34&rowIndex=0&conversationId=404290>>.
- [21] TOMÁŠEK, Jan, ROZUM, Jan. *Zkušenosti poškozených a pachatelů s mediací*. In: Trestněprávní revue 10/2010, s. 319, [cit. 15.9.2012] URL :
<<http://www.beck-online.cz/legalis/document-view.seam?type=html&documentId=nrptembrgbpxi4s7geyf643uojptgmjz&groupIndex=28&rowIndex=0&conversationId=404147>>.
- [22] Probační a mediační služba České republiky. *Metodika k mediaci*. [cit. 9.11.2012] URL:<https://www.pmscr.cz/download/MEDIACE_metodika_textova_cast_bez_priloh.pdf>.
- [23] Probační a mediační služba ČR. *Komentář ke statistickému vyhodnocení PMS ČR*. [cit. 9.11.2012] URL:
<https://www.pmscr.cz/download/010111_311211_Komentar_ke_statistickemu_vyhodnoceni_PMS_CR.pdf>.
- [24] Nejvyšší státní zastupitelství České republiky. *Trestní řízení* [cit. 12.11.2012] URL: <<http://www.nsz.cz/index.php/cs/prubeh-řízení-v-trestních-a-netrestních-vecech/52>>.
- [25] Dušan Hendrych a kolektiv. *Právní slovník*. 3. vydání, 2009 [cit. 24.3.2013] URL: <<https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?type=html&documentId=nnptembqhfpwy6bon5sgw3dpnzpxmx3uojxg5donfww64tjpsw42i&groupIndex=0&rowIndex=0&conversationId=272074>>.
- [26] NEUSTART. *Leben ohne Kriminalität*. [cit. 28.3.2013] URL: <http://www.neustart.at/at/de/ueber_uns/unsere_verein.php>.

Právní předpisy:

- [27] ČESKO 2012, zákon č. 202 o mediaci. In: *Sbírka zákonů* částka 70, s. 2850-2864. ISSN 1211-1244. Dostupné také z:
<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2012&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=13>
- [28] ČESKO 2000, zákon č. 257 o probační a mediační službě. In: *Sbírka zákonů* částka 74, s. 3616-3621. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2000&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=8>
- [29] ČESKO 2009, zákon č. 40 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů* částka 11, s. 354-464. ISSN 1211-1244. Dostupně také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2009&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=15>
- [30] ČESKO 2003, zákon č. 218 o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (zákon o soudnictví ve věcech mládeže). In: *Sbírka zákonů* částka 79, s. 4030-4052. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2003&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=9>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
cit.	citováno
č.	číslo
ČR	Česká republika
et al.	a kolektiv
EU	Evropská unie
hl.	hlavní
mj.	mimo jiné
mvcr	Ministerstvo vnitra České republiky
např.	například
nsz	Nejvyšší státní zastupitelství
OS	Okresní soud
OSZ	Okresní státní zastupitelství
§	paragraf
PMS	Probační a mediační služba
popř.	popřípadě
příp.	případně
resp.	respektive
s.	strana
Sb.	Sbírky
tj.	to je
tr.	trestního
tzv.	tak zvaně

VORP Victim-Offender Reconciliation Program

zák. zákona

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Počty spisů PMS Zlín	41
Graf 2 Zadavatelé mediačního řízení	42
Graf 3 Věk klientů mediačního řízení	43
Graf 4 Pohlaví klientů mediačního řízení	44
Graf 5 Trestné činy, které byly v mediačním řízení projednávány	45
Graf 6 Výsledky mediačního řízení	48
Graf 7 Výsledky trestního řízení	50

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Podíl případů evidovaných v přípravném a vykonávacím řízení na celkovém počtu evidovaných případů.....	28
Tabulka 2 Podíl případů evidovaných v přípravném a vykonávacím řízení na celkovém počtu evidovaných případů dospělých a případů mládeže a dětí	29
Tabulka 3 Počet spisů PMS Zlín za období 2002-2011.....	40
Tabulka 4 Zadavatelé mediačního řízení za období 2002-2011	41
Tabulka 5 Srovnání věku respondentů s počtem zadaných věcí OSZ	42
Tabulka 6 Věk klientů (pachatelů) v mediačním řízení za období 2002-2011.....	43
Tabulka 7 Pohlaví klientů (pachatelů) v mediačním řízení za období 2002-2011	44
Tabulka 8 Trestné činy, které byli v mediačním řízení za období 2002-2011, projednávány.....	46
Tabulka 9 Výsledek mediačního řízení za období 2002-2011.....	47
Tabulka 10 Úspěšnost mediací v letech propadu.....	49
Tabulka 11 Výsledek trestního řízení za období 2002-2011	49
Tabulka 12 Srovnání výsledku narovnání s oblastí konfliktu ve kterém bylo užito.....	51

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Výzkumná data

Příloha P II: Informační leták Probační a mediační služby ČR

PŘÍLOHA P I: VÝZKUMNÁ DATA

Rok 2002

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	0	0	0	1	2	6	9	3
2	1	0	0	1	0	1	3	9	3
3	2	0	0	1	0	2	5	1	4
4	1	0	0	0	1	1	1	1	1
5	1	0	0	1	0	2	10	8	4
6	1	0	0	1	0	1	3	8	1
7	1	0	0	1	0	2	4	3	3
8	1	0	0	0	1	2	2	3	3
9	1	0	0	0	1	1	3	3	3
10	1	0	0	0	1	2	5	1	4
11	2	0	0	0	1	2	10	8	4
12	1	0	0	1	0	2	10	1	4
13	1	1	0	0	0	1	2	8	1
14	1	1	0	0	0	1	2	8	1
15	1	1	0	0	0	1	2	8	1
16	1	0	0	1	0	2	6	4	3
17	1	0	0	1	0	2	4	3	3
18	1	0	1	0	0	1	2	1	1
19	1	0	0	1	0	2	9	1	4
20	2	0	0	1	0	1	3	8	1
21	1	0	0	0	1	2	14	1	1
22	1	0	1	0	0	1	6	9	3
23	1	0	0	1	0	1	6	9	3
24	1	0	0	1	0	2	6	4	3
25	2	0	0	1	0	2	3	3	3
26	2	0	0	1	0	1	6	9	3
27	1	0	0	1	0	2	1	1	4
28	1	0	0	1	0	2	7	4	3
29	1	0	0	1	0	2	4	1	4
30	1	0	0	1	0	2	3	1	4
31	1	0	0	1	0	2	4	3	3
32	2	0	0	1	0	2	4	4	3
33	1	0	0	1	0	2	4	1	4
34	1	0	0	1	0	2	3	1	4
35	1	0	0	1	0	2	3	4	3
36	1	0	0	1	0	2	5	1	1
	42	3	2	24	7	60	171	152	101

Legenda

Pohlaví		Věk		Průběh		
Muž 1	mužů 30	Ano	1	zaplacení škody 1	13	13
Žena 2	žen 6	Ne	0	lítost 2	0	0
Zadavatel				nedostavil se 3	18	6
OSZ 1	OSZ 12			nezaplacení škody 4	20	5
OS 2	OS 24			postoj nic nespáchal 5	0	0
Trestné činy				odebrání případu zadavatelem 6	0	0
Poškození cizí věci 1			2	společensky prospěšná činnost 7	0	0
Krádež 2			10	uzavření dohody 8	56	7
Zpronevěra 3			24	neuzavření dohody 9	45	5
				přeje si hl.líčení 10	0	0
				souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	0	0

Zanedbání povinné výživy 4	24	6		152	36
Neodvedení pojistného 5	15	3			
Podvod 6	36	6	Výsledek		
Úvěrový podvod 7	7	1	PZ tr.stíhání 1	9	9
Pošk. obecně prospěš. zařízení 8	0	0	Napomenutí s výstrahou 2	0	0
Neoprávněné užívání cizí věci 9	9	1	Trest 3	48	16
Ublížení na zdraví 10	30	3	Zastavení tr.stíhání 4	44	11
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0	0	Zproštění 5	0	0
Neoprávněné držení plat.karty 12	0	0	Výchovné opatření 6	0	0
			Odstoupení od tr.stíhání 7		
Porušování autorských práv 13	0	0		0	0
Pytláctví 14	14	1		101	36
	171	36			

Rok 2003

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	1	0	0	0	1	1	1	1
2	1	1	0	0	0	1	1	1	1
3	2	0	0	0	1	1	7	1	1
4	1	0	0	1	0	2	1	1	4
5	1	0	0	1	0	2	6	1	4
6	1	0	0	0	1	2	4	1	4
7	1	0	0	1	0	2	2	1	4
8	1	0	0	0	1	1	10	3	3
9	1	0	0	0	1	2	4	3	3
10	1	0	0	1	0	2	3	4	3
11	1	0	0	1	0	1	2	3	3
12	1	0	0	0	1	2	3	1	4
13	1	0	0	1	0	2	6	3	3
14	1	0	0	1	0	2	4	1	4
15	1	0	0	0	1	2	6	1	4
16	2	0	0	1	0	2	3	3	3
17	2	0	0	0	1	2	4	4	3
18	1	0	0	1	0	2	6	1	4
19	1	0	0	0	1	2	4	3	3
20	1	0	0	0	1	1	10	8	1
21	2	0	1	0	0	1	4	1	4
22	1	0	0	0	1	1	6	1	4
23	1	0	0	0	1	2	4	1	4
24	1	0	0	1	0	2	6	8	1
25	1	0	0	0	1	2	4	3	3
26	1	0	0	0	1	2	4	4	3
27	1	0	0	1	0	1	3	4	3
28	2	0	0	1	0	1	3	4	3
29	1	0	0	1	0	2	4	3	3
30	2	1	0	0	0	1	2	1	4
31	1	0	1	0	0	2	2	1	4
32	1	1	0	0	0	1	2	1	2
33	1	1	0	0	0	1	2	1	2
34	1	0	0	0	1	1	10	1	4
35	1	0	0	1	0	2	3	4	3
36	1	1	0	0	0	1	1	1	4
37	1	1	0	0	0	1	1	1	4
38	1	1	0	0	0	1	1	1	4
39	1	0	0	1	0	2	10	8	4

40	1	0	0	1	0	2	4	3	3
41	1	0	0	1	0	1	6	3	3
42	2	0	0	0	1	2	5	1	4
43	1	0	0	1	0	2	3	3	3
44	1	0	0	1	0	2	3	1	4
45	1	0	0	1	0	2	4	1	4
46	1	0	0	1	0	1	10	1	4
47	1	0	0	1	0	2	4	4	3
48	1	0	0	0	1	2	5	4	3
49	1	0	0	0	1	2	5	4	3
50	1	0	0	1	0	2	4	4	3
51	1	0	0	0	1	1	3	1	1
52	2	0	0	1	0	2	7	9	3
53	1	0	0	1	0	2	3	1	4
54	1	1	0	0	0	1	1	1	3
55	1	1	0	0	0	1	2	1	4
56	1	0	0	0	1	2	4	3	3
57	1	0	0	1	0	2	4	10	3
58	2	0	0	1	0	2	4	1	4
59	1	0	0	0	1	2	6	4	3
60	1	0	0	1	0	2	4	3	3
61	1	0	0	1	0	2	1	1	4
62	2	0	0	1	0	2	7	4	3
63	1	0	0	1	0	2	4	3	3
64	1	0	0	0	1	2	7	1	1
65	1	0	0	1	0	2	4	3	3
66	1	0	1	0	0	1	2	3	3
67	1	0	0	0	1	2	4	4	3
68	1	0	0	1	0	2	4	3	3
69	1	0	0	0	1	2	6	3	3
70	1	0	0	1	0	1	3	3	3
71	2	0	1	0	0	1	2	1	1
72	1	0	0	1	0	2	4	3	3
73	1	0	0	0	1	2	4	3	3
	84	10	4	35	24	121	302	192	227

Legenda

Pohlaví		Trestné činy	
Muž			
1	mužů 62	Poškození cizí věci 1	8 8
Žena 2	žen 11	Krádež 2	18 9
		Zpronevěra 3	33 11
Věk		Zanedbání povinné výživy 4	96 24
Ano			
1		Neodvedení pojistného 5	15 3
Ne 0		Podvod 6	54 9
		Úvěrový podvod 7	28 4
Zadavatel		Poškození obecně prospěšného zařízení 8	0 0
OSZ 1	OSZ 25	Neoprávněné užívání cizí věci 9	0 0
OS 2	OS 48	Ublížení na zdraví 10	50 5
		Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0 0
		Neoprávněné držení plat.karty 12	0 0
		Porušování autorských práv 13	0 0
		Pytláctví 14	0 0
			302 73
Průběh			
zaplacení škody 1		34	34

lítost 2	0	0
nedostavil se 3	63	21
nezaplacení škody 4	52	13
postoj nic nespáchal 5	0	0
odebrání případu zadavatelem 6	0	0
společensky prospěšná činnost 7	0	0
uzavření dohody 8	24	3
neuzavření dohody 9	9	1
přeje si hl.líčení 10	10	1
souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	0	0
	192	73

Výsledek

PZ tr.stíhání 1	8	8
Napomenutí s výstrahou 2	4	2
Trest 3	111	37
Zastavení tr.stíhání 4	104	26
Zproštění 5	0	0
Výchovné opatření 6	0	0
Odstoupení od tr.stíhání 7	0	0
	227	73

Rok 2004

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	0	1	0	0	1	1	4	3
2	1	1	0	0	0	1	1	1	4
3	1	1	0	0	0	1	1	1	4
4	1	1	0	0	0	1	1	1	1
5	1	1	0	0	0	1	1	1	1
6	1	1	0	0	0	1	1	1	1
7	1	0	0	0	1	2	3	1	1
8	2	0	0	1	0	2	3	1	1
9	1	0	0	1	0	2	5	1	4
10	1	0	0	0	1	2	5	4	4
11	1	0	0	0	1	1	2	1	1
12	2	0	0	0	1	2	4	3	3
13	1	0	0	0	1	2	3	3	3
14	1	0	1	0	0	2	1	1	1
15	2	0	0	1	0	2	4	1	4
16	1	0	0	0	1	2	4	3	3
17	1	0	0	1	0	1	10	1	4
18	1	0	0	1	0	2	4	1	4
19	1	0	0	1	0	2	7	4	3
20	1	0	0	1	0	2	10	1	1
21	1	0	1	0	0	1	2	1	4
22	1	1	0	0	0	1	1	3	3
23	1	1	0	0	0	1	9	1	1
24	1	1	0	0	0	1	9	1	1
25	1	1	0	0	0	1	9	1	1
26	1	1	0	0	0	1	9	1	1
27	1	1	0	0	0	1	9	1	1
28	1	1	0	0	0	1	9	1	1
29	2	0	0	0	1	1	6	1	4
30	1	0	0	1	0	2	6	1	4

31	1	0	0	1	0	2	3	3	3
32	1	1	0	0	0	1	2	1	2
33	1	0	0	1	0	2	4	1	4
34	1	0	0	1	0	2	5	3	3
35	1	0	0	1	0	2	8	1	1
36	1	1	0	0	0	1	1	8	1
34	1	0	1	0	0	2	7	1	1
38	1	0	0	1	0	2	4	1	4
39	1	0	0	1	0	1	3	3	3
40	1	0	0	1	0	1	15	9	1
41	1	0	0	1	0	1	15	9	1
42	1	0	0	1	0	1	10	1	4
43	1	1	0	0	0	1	1	8	4
44	1	1	0	0	0	1	1	8	4
45	1	1	0	0	0	1	1	8	4
46	1	0	0	1	0	2	4	9	3
47	1	0	0	1	0	2	4	1	4
48	1	0	0	1	0	2	4	1	4
49	1	0	0	0	1	2	5	1	1
50	1	0	0	0	1	2	5	1	1
51	1	0	0	0	1	2	4	3	3
52	1	0	0	0	1	2	5	1	1
53	1	1	0	0	0	1	1	8	1
54	1	1	0	0	0	1	1	8	1
55	1	1	0	0	0	1	1	8	1
56	1	1	0	0	0	1	1	8	1
57	2	0	0	1	0	2	5	1	4
58	1	0	0	0	1	1	12	8	1
59	1	0	0	1	0	1	4	9	3
60	1	1	0	0	0	1	9	8	2
61	1	0	0	1	0	1	2	3	3
62	1	0	0	1	0	2	6	3	3
63	1	0	0	1	0	1	1	1	4
64	2	1	0	0	0	1	2	8	1
65	2	0	0	1	0	1	6	9	3
66	2	0	0	1	0	2	6	3	3
67	1	0	0	1	0	2	4	1	4
68	2	0	0	1	0	2	4	9	3
69	1	0	1	0	0	2	2	1	4
70	1	0	0	1	0	2	4	3	3
71	1	0	0	1	0	2	4	3	3
72	1	0	0	1	0	2	4	9	3
73	1	0	0	1	0	2	15	3	3
74	1	0	0	1	0	2	4	4	3
75	1	0	0	1	0	2	4	4	3
76	1	0	0	1	0	2	4	1	4
77	1	0	0	1	0	2	4	1	4
78	2	0	0	0	1	2	10	8	1
79	1	0	0	1	0	2	5	3	3
80	1	0	0	0	1	2	5	4	3
81	1	0	0	1	0	2	4	3	3
82	1	0	0	1	0	2	4	1	4
83	1	0	0	1	0	2	4	4	3
84	1	0	0	0	1	2	7	4	3
85	2	0	0	0	1	2	7	4	3
86	1	0	0	1	0	2	4	1	4
87	1	0	0	1	0	1	3	3	3
88	1	1	0	0	0	1	9	1	1
89	1	1	0	0	0	1	9	1	1
90	1	0	1	0	0	1	9	1	1
91	1	1	0	0	0	1	1	1	1
92	1	0	1	0	0	2	3	1	1

93	1	0	0	0	1	2	4	3	3
94	2	0	0	1	0	2	3	3	3
95	1	0	0	0	1	2	5	4	3
96	1	0	0	1	0	2	4	1	4
97	1	0	1	0	0	2	6	3	3
98	1	0	0	1	0	2	6	3	3
99	1	0	0	0	1	2	4	3	3
100	1	0	0	1	0	2	4	4	3
101	1	1	0	0	0	1	1	7	1
102	1	1	0	0	0	1	1	7	1
103	1	1	0	0	0	1	1	8	1
104	1	0	0	1	0	2	4	1	4
105	1	1	0	0	0	1	1	9	3
106	1	0	0	0	1	2	4	1	4
107	1	0	0	1	0	2	3	9	3
108	1	0	0	1	0	2	4	3	3
109	1	0	0	1	0	2	3	3	3
110	1	1	0	0	0	1	1	8	7
111	1	1	0	0	0	1	1	3	3
112	1	1	0	0	0	1	2	1	1
113	1	0	0	1	0	2	4	1	4
114	1	0	0	0	1	2	5	9	3
115	1	0	0	0	1	2	4	10	3
116	1	0	1	0	0	2	7	1	1
117	1	0	0	1	0	2	5	9	3
118	1	0	0	0	1	2	5	1	4
119	1	0	0	0	1	2	5	4	3
120	2	0	0	1	0	2	12	9	3
121	1	0	1	0	0	2	1	3	3
122	1	0	0	0	1	2	4	1	4
123	1	1	0	0	0	1	15	1	1
124	1	0	0	1	0	2	5	4	3
	137	34	10	55	25	198	579	430	326

Legenda

Pohlaví

Muž 1 muži 111
Žena 2 ženy 13

Věk

Ano 1
Ne 0

Zadavatel

OSZ 1 OSZ 50
OS 2 OS 74

Trestné činy

Poškození cizí věci 1	25	25
Krádež 2	14	7
Zpronevěra 3	30	10
Zanedbání povinné výživy 4	136	34
Neodvedení pojistného 5	75	15
Podvod 6	42	7
Úvěrový podvod 7	35	5
Poškození obecně prospěšného zařízení 8	8	1
Neoprávněné užívání cizí věci 9	90	10
Ublížení na zdraví 10	40	4
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0	0
Neoprávněné držení plat.karty 12	24	2
Porušování autorských práv 13	0	0
Pytláctví	0	0

14			
Výtržnictví 15	60	4	
	579	124	
Průběh			
zaplacení škody 1	56	56	
lítost 2	0	0	
nedostavil se 3	78	26	
nezaplacení škody 4	52	13	
postoj nic nespáchal 5	0	0	
odebrání případu zadavatelem 6	0	0	
společensky prospěšná činnost 7	14	2	
uzavření dohody 8	112	14	
neuzavření dohody 9	108	12	
přeje si hl.líčení 10	10	1	
souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	0	0	
	430	124	
Výsledek			
PZ tr.stíhání 1	40	40	
Napomenutí s výstrahou 2	4	2	
Trest 3	147	49	
Zastavení tr.stíhání 4	128	32	
Zproštění 5	0	0	
Výchovné opatření 6	0	0	
Odstoupení od tr.stíhání 7	7	1	
	326	124	

Rok 2005

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	0	0	1	0	2	10	1	1
2	1	0	0	1	0	2	4	4	3
3	1	0	0	1	0	2	4	1	4
4	2	0	0	1	0	2	10	8	1
5	1	0	0	0	1	2	2	9	3
6	1	0	0	1	0	1	10	8	8
7	1	0	0	0	1	2	5	1	4
8	1	0	0	1	0	2	4	1	4
9	2	0	0	1	0	2	3	4	3
10	1	0	0	1	0	2	4	3	3
11	1	0	0	1	0	2	4	1	4
12	1	0	0	1	0	2	4	4	3
13	1	0	0	1	0	2	4	1	3
14	1	0	0	1	0	2	4	1	3
15	1	0	0	1	0	2	4	1	3
16	1	0	0	1	0	2	5	1	3
17	2	0	1	0	0	2	7	4	3
18	1	0	0	1	0	2	4	4	3
19	1	0	0	1	0	2	2	1	1
20	1	0	0	1	0	1	3	1	1
21	1	0	0	1	0	2	2	3	3
22	1	0	0	1	0	2	7	8	1
23	1	0	0	1	0	2	15	8	1
24	1	1	0	0	0	1	2	1	1
25	1	1	0	0	0	1	2	1	1
26	1	0	0	1	0	2	5	3	3
27	1	0	0	1	0	2	4	4	3
28	1	0	0	1	0	2	7	3	3

29	1	0	0	0	1	2	10	8	1
30	2	0	0	1	0	2	6	1	4
31	1	0	0	1	0	2	1	1	1
32	1	0	0	0	1	2	4	1	4
33	1	0	0	1	0	2	4	4	3
34	1	0	0	0	1	2	2	10	3
35	1	0	0	1	0	2	4	3	3
36	1	0	0	0	1	2	5	3	3
37	2	0	0	0	1	2	13	3	3
38	1	0	0	1	0	2	3	4	3
39	1	0	0	1	0	2	4	3	3
40	1	0	0	1	0	2	1	4	3
41	1	0	0	1	0	2	10	8	1
42	1	1	0	0	0	1	2	1	4
43	1	1	0	0	0	1	9	8	4
44	1	1	0	0	0	1	9	8	4
45	1	1	0	0	0	1	9	8	4
46	2	0	0	1	0	2	6	4	3
47	1	0	0	1	0	2	6	4	3
48	1	0	0	1	0	2	4	4	3
49	1	0	1	0	0	2	2	1	1
50	1	0	1	0	0	2	10	8	1
51	1	0	0	1	0	2	4	1	4
52	1	0	0	1	0	2	4	1	4
53	2	0	0	1	0	2	7	3	3
54	1	0	0	1	0	2	7	4	3
55	2	1	0	0	0	1	3	5	3
56	1	1	0	0	0	1	2	5	3
57	1	0	0	1	0	2	2	9	3
58	1	0	0	1	0	2	4	9	3
59	1	0	0	1	0	2	4	3	3
60	1	0	0	1	0	2	2	11	4
61	2	0	0	1	0	2	6	3	3
62	1	0	1	0	0	2	1	9	3
63	1	0	0	1	0	2	4	1	4
64	1	0	0	1	0	2	4	4	3
65	1	0	0	1	0	2	4	3	3
66	1	0	0	1	0	2	4	1	4
67	2	0	1	0	0	2	6	3	3
68	1	0	0	1	0	2	1	8	1
69	2	0	1	0	0	2	6	9	3
70	1	0	0	1	0	2	4	1	4
71	1	0	0	1	0	2	4	1	4
72	2	0	0	1	0	2	6	9	3
73	1	1	0	0	0	1	1	11	4
74	2	0	1	0	0	2	7	8	1
75	2	0	0	1	0	2	5	1	4
76	1	0	0	0	1	2	5	4	3
77	1	0	0	1	0	2	7	4	3
78	1	0	0	1	0	2	4	3	3
79	1	0	0	1	0	2	4	4	3
80	1	0	0	1	0	2	7	4	3
81	1	0	1	0	0	2	2	3	3
82	1	0	0	1	0	2	4	1	4
83	1	0	0	1	0	2	4	4	3
84	1	0	0	1	0	2	4	4	3
85	1	0	0	1	0	2	4	4	3
86	1	0	0	0	1	2	4	1	4
87	1	0	0	0	1	1	7	8	1
88	1	1	0	0	0	1	2	7	7
89	1	0	0	1	0	2	5	3	3
90	1	0	0	1	0	2	5	3	3

91	1	0	1	0	0	1	2	3	3
92	1	0	1	0	0	2	2	3	3
93	1	0	0	0	1	2	4	1	4
94	1	0	0	0	1	2	5	1	4
95	1	0	1	0	0	2	1	5	4
96	2	0	1	0	0	2	12	3	3
97	1	0	0	1	0	2	3	9	3
98	1	0	0	0	1	2	4	1	4
99	1	0	0	1	0	2	7	4	3
100	1	0	0	0	1	2	5	4	3
101	2	0	0	0	1	2	5	4	3
	117	10	12	64	15	188	485	407	305

Legenda

Pohlaví	Věk	Průběh			
Muž 1	mužů 85	Ano	zaplacení škody 1	30	30
Žena 2	žen 16	Ne 0	lítost 2	0	0
			nedostavil se 3	60	20
Zadavatel			nezaplacení škody 4	96	24
OSZ 1	OSZ 14		postoj nic nespáchal 5	15	3
OS 2	OS 87		odebrání případu zadavatelem 6	0	0
			společensky prospěšná činnost 7	7	1
			uzavření dohody 8	104	13
			neuzavření dohody 9	63	7
			přeje si hl.líčení 10	10	1
			souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	22	2
				407	101
Trestné činy					
Poškození cizí věci 1	6	6	Výsledek		
Krádež 2	30	15	PZ tr.stíhání 1	16	16
Zpronevěra 3	15	5	Napomenutí s výstrahou 2	0	0
			Trest		
Zanedbání povinné výživy 4	140	35	3	174	58
Neodvedení pojistného 5	55	11	Zastavení tr.stíhání 4	100	25
Podvod 6	42	7	Zproštění 5	0	0
Úvěrový podvod 7	70	10	Výchovné opatření 6	0	0
Pošk.obecně prospěš.zařízení 8	0	0	Odstoupení od tr.stíhání 7	7	1
Neoprávněné užívání cizí věci 9	27	3	Narovnání 8	8	1
Ublížení na zdraví 10	60	6		305	101
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0	0			
Neoprávněné držení plat.karty 12	12	1			
Porušování autorských práv 13	13	1			
Pytláctví 14	0	0			
Výtržnictví 15	15	1			
	485	101			

Rok 2006

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	2	0	0	0	1	1	1	1	1
2	1	1	0	0	0	1	2	2	2
3	2	0	0	0	1	2	3	3	3
4	1	0	0	0	1	2	4	3	3
5	1	0	0	1	0	2	4	1	4
6	1	0	0	1	0	2	5	4	3
7	1	0	0	1	0	2	5	4	3
8	1	0	0	1	0	2	5	1	4

9	1	0	0	1	0	2	4	1	4
10	1	0	0	1	0	2	4	3	3
11	1	0	0	1	0	2	1	5	3
12	1	0	0	1	0	2	4	4	3
13	1	1	0	0	0	1	1	6	3
14	1	0	0	1	0	2	6	3	3
15	1	0	0	1	0	1	2	3	3
16	1	0	0	0	1	1	6	4	3
17	2	0	0	1	0	2	4	1	4
18	1	0	0	0	1	2	4	1	4
19	1	0	0	0	1	2	4	4	5
20	2	0	0	1	0	2	4	1	4
21	1	0	0	1	0	2	4	4	3
22	1	0	0	0	1	2	7	4	3
23	1	0	0	1	0	1	8	1	1
24	1	0	0	1	0	2	4	3	3
25	1	0	0	0	1	2	4	3	3
26	2	0	0	1	0	2	6	3	3
27	1	0	0	1	0	2	4	1	4
28	1	0	0	1	0	2	3	3	1
29	1	0	0	0	1	2	5	3	4
30	1	0	0	0	1	2	5	3	4
31	1	0	0	0	1	2	4	4	3
32	1	1	0	0	0	1	2	3	3
33	1	1	0	0	0	1	2	4	6
34	1	0	0	1	0	2	4	4	3
35	1	0	0	1	0	2	4	4	3
36	1	0	0	1	0	2	4	4	3
37	1	0	0	1	0	2	4	1	4
38	1	0	0	1	0	2	4	3	4
39	1	0	0	1	0	2	4	1	4
40	1	0	0	1	0	2	4	3	3
41	1	0	0	1	0	2	4	4	3
42	1	0	0	1	0	2	4	1	4
43	1	0	0	1	0	2	4	3	3
44	1	0	0	1	0	2	1	4	3
45	1	0	0	1	0	2	3	3	3
46	1	0	0	0	1	2	5	4	3
47	1	0	0	0	1	2	5	4	3
48	1	0	0	0	1	2	5	4	3
49	1	0	0	1	0	2	4	4	3
50	1	0	0	0	1	2	4	4	3
51	1	1	0	0	0	1	1	7	7
52	1	0	0	1	0	2	8	1	4
53	1	0	0	1	0	2	4	3	3
54	1	0	0	1	0	2	4	3	3
55	1	0	0	1	0	2	4	4	3
56	1	0	0	1	0	2	1	1	4
57	1	0	0	1	0	2	1	1	1
58	2	0	0	1	0	2	7	8	3
59	1	0	0	1	0	2	4	1	4
60	1	0	0	1	0	1	2	6	3
61	1	0	0	1	0	2	4	3	3
62	1	1	0	0	0	1	2	1	4
63	1	1	0	0	0	1	2	1	1
64	1	1	0	0	0	1	2	7	1
65	2	0	0	1	0	1	7	6	4
66	1	0	0	1	0	2	4	3	3
67	2	0	0	1	0	2	7	8	1
68	1	1	0	0	0	1	2	2	7
69	1	1	0	0	0	1	2	2	7
70	1	1	0	0	0	1	9	9	1
71	1	1	0	0	0	1	9	9	3
72	1	1	0	0	0	1	2	7	7

73	1	1	0	0	0	1	10	7	7
74	2	0	0	1	0	2	7	6	4
75	1	1	0	0	0	1	9	7	7
76	1	0	0	1	0	2	4	3	3
77	2	0	0	1	0	2	6	3	3
78	1	0	0	0	1	2	4	1	4
79	1	1	0	0	0	1	2	7	7
80	1	0	0	1	0	2	4	4	3
81	2	0	0	1	0	2	4	3	3
82	1	1	0	0	0	1	11	2	7
83	1	1	0	0	0	1	2	9	3
84	1	0	0	0	1	2	6	8	3
85	1	0	0	0	1	2	1	10	3
86	1	0	0	0	1	2	7	9	1
87	1	0	0	0	1	2	2	1	1
88	1	0	0	0	1	2	10	1	1
89	1	0	0	0	1	2	10	9	1
90	1	0	0	0	1	2	4	4	3
91	1	0	0	0	1	2	4	4	3
92	2	0	0	1	0	2	7	3	3
93	1	0	0	1	0	2	4	3	3
94	1	0	0	0	1	2	4	4	3
95	1	0	0	1	0	2	4	4	3
96	1	0	0	1	0	2	12	3	3
97	2	0	0	1	0	1	7	3	3
98	2	1	0	0	0	1	2	11	4
99	1	0	0	1	0	2	6	4	1
100	1	0	0	1	0	2	4	1	4
101	1	1	0	0	0	1	2	8	3
102	1	1	0	0	0	1	2	8	6
103	1	0	0	1	0	2	4	1	4
104	1	0	0	0	1	2	6	9	3
105	1	0	0	1	0	1	2	4	3
106	1	0	1	0	0	1	2	4	3
107	1	0	0	1	0	2	4	1	4
108	1	0	0	1	0	2	4	8	4
109	1	0	0	1	0	2	4	4	3
110	1	1	0	0	0	1	11	2	2
111	1	1	0	0	0	1	1	4	1
112	2	0	0	1	0	2	3	8	1
113	1	0	0	1	0	2	1	8	1
114	1	0	1	0	0	2	9	3	3
115	1	0	0	1	0	2	4	3	3
116	1	1	0	0	0	1	11	2	4
117	1	1	0	0	0	1	2	7	4
118	2	0	0	1	0	2	5	8	4
119	1	0	0	1	0	2	3	8	3
120	2	0	0	1	0	2	6	8	1
121	1	0	0	1	0	2	2	3	3
122	1	0	0	1	0	2	2	6	1
123	2	0	0	1	0	2	4	1	4
124	2	0	0	1	0	2	4	4	3
125	2	0	0	1	0	2	7	3	3
126	1	0	0	1	0	2	4	1	4
127	1	0	0	1	0	2	8	8	1
128	1	0	0	1	0	2	4	1	4
129	1	0	0	1	0	2	5	1	4
130	1	0	0	1	0	2	5	1	4
131	1	0	0	1	0	2	10	9	1
132	1	0	0	1	0	2	4	4	3
133	1	0	1	0	0	2	13	1	1
134	1	1	0	0	0	1	1	8	4
135	1	0	0	1	0	1	12	1	1
136	1	0	0	1	0	2	4	4	3

137	1	0	0	1	0	2	5	4	3
	157	26	3	82	26	238	623	544	439

Legenda

Pohlaví

Muž 1	mužů 117	157-137=20	Věk	Zadavatel		
Žena 2	žen 20	137-20=117	Ano 1	OSZ 1	OSZ 36	238-137=101
			Ne 0	OS 2	OS 101	137-101=36

Trestné činy

Poškozování cizí věci 1	11	11
Krádež 2	44	44/2=22
Zpronevěra 3	15	5
Zanedbání povinné výživy 4	212	53
Neodvedení pojistného 5	60	12
Podvod 6	48	8
Úvěrový podvod 7	63	9
Poškozování obecně prospěšného zařízení 8	24	3
Neoprávněné užívání cizí věci 9	36	4
Ublížení na zdraví 10	40	4
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	33	3
Neoprávněné držení plat.karty 12	24	2
Porušování autorských práv 13	13	1
		13
	623	7

Průběh

Průběh	31	31
zaplacení škody 1	12	6
lítost 2	93	31
nedostavil se 3	136	34
nezaplacení škody 4	5	1
postoj nic nespáchal 5	30	5
odebrání případu zadavatelem 6	49	7
společensky prospěšná činnost 7	104	13
uzavření dohody 8	63	7
neuzavření dohody 9	10	1
přeje si hl.líčení 10	11	1
		13
souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	544	7

Výsledek

PZ tr.stíhání 1	22	22
Napomenutí s výstrahou 2	4	2
Trest 3	204	68
Zastavení tr.stíhání 4	136	34
Zproštění 5	5	1
Výchovné opatření 6	12	2
Odstoupení od tr.stíhání 7	56	8
	439	137

Rok 2007

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	1	0	0	0	1	16	7	1
2	1	0	0	1	0	2	4	9	3
3	1	0	0	1	0	2	4	1	4
4	1	0	0	1	0	2	4	1	4
5	2	0	0	1	0	2	7	1	1
6	1	0	0	1	0	2	4	1	1
7	1	0	0	1	0	2	4	1	4
8	1	0	0	1	0	2	4	4	3
9	2	0	1	0	0	2	3	1	1
10	1	0	0	1	0	2	4	1	4
11	1	0	0	1	0	2	2	9	3
12	2	0	0	1	0	2	12	4	3
13	1	0	0	0	1	2	4	10	5
14	1	1	0	0	0	1	9	7	4
15	1	0	1	0	0	1	1	8	1
16	1	0	0	1	0	2	4	1	4
17	1	0	0	1	0	2	4	1	1
18	1	0	1	0	0	2	2	3	3
19	2	0	0	1	0	2	4	3	3
20	1	0	0	1	0	2	4	1	4
21	1	0	0	0	1	2	5	3	3
22	2	0	0	1	0	2	2	1	1
23	1	0	0	1	0	2	1	1	1
24	1	0	1	0	0	2	1	1	1
25	2	0	0	1	0	2	7	9	3
26	1	0	0	1	0	2	7	9	3
27	1	0	0	1	0	2	4	4	3
28	1	1	0	0	0	1	17	8	2
29	1	0	0	0	1	2	5	1	4
30	1	1	0	0	0	1	17	7	4
31	1	1	0	0	0	2	4	1	4
32	1	0	0	0	1	2	3	9	3
33	2	0	0	1	0	2	6	9	3
34	1	0	0	1	0	2	4	1	4
35	1	1	0	0	0	1	2	7	2
36	2	0	0	1	0	2	6	1	1
37	1	0	0	0	1	2	6	9	3
38	2	0	0	0	1	2	6	8	1
39	1	0	0	1	0	2	4	1	4
40	1	0	0	1	0	2	6	1	1
41	2	0	0	1	0	2	1	3	3
42	1	0	0	1	0	2	5	4	3
43	1	0	0	0	1	2	7	8	1
44	1	0	0	1	0	2	4	1	4
45	1	0	0	1	0	2	4	1	4
46	1	0	0	1	0	2	4	1	4
47	1	0	0	1	0	2	5	1	4
48	1	0	0	1	0	2	1	8	1
49	1	0	1	0	0	2	7	1	1
50	1	0	0	1	0	2	5	9	3
51	1	0	0	0	1	2	5	1	4
52	1	0	0	1	0	2	7	3	3
53	1	1	0	0	0	1	2	9	7
54	1	0	1	0	0	2	1	3	3
55	1	0	0	1	0	2	3	9	3
56	1	0	1	0	0	2	2	1	1

57	1	1	0	0	0	1	17	2	6
58	1	1	0	0	0	1	17	2	7
59	1	0	0	1	0	2	2	3	3
60	1	0	0	1	0	2	4	4	3
61	1	0	0	1	0	2	3	4	3
62	1	0	0	1	0	2	4	4	3
63	1	0	0	1	0	2	4	1	4
64	1	0	0	1	0	2	4	4	3
65	1	0	0	1	0	2	4	3	3
66	1	0	0	0	1	2	4	1	4
67	1	0	0	0	1	2	5	4	3
68	1	0	0	0	1	2	4	1	4
69	1	0	0	1	0	2	4	3	3
70	2	0	0	1	0	2	7	8	1
71	1	0	0	1	0	2	7	3	3
72	1	0	0	0	1	2	5	4	3
73	1	0	0	1	0	2	4	9	3
74	1	0	0	0	1	2	5	3	3
75	1	0	0	1	0	2	7	1	1
76	1	0	1	0	0	2	2	8	1
77	1	0	0	1	0	2	4	3	3
78	1	0	0	1	0	2	4	1	4
79	1	0	0	1	0	2	2	1	4
80	1	0	0	1	0	2	2	1	4
81	1	0	0	0	1	2	5	4	3
82	1	1	0	0	0	1	2	12	7
83	1	1	0	0	0	1	2	12	7
84	1	0	0	1	0	2	14	4	3
85	1	0	0	1	0	2	5	1	4
86	1	0	0	1	0	2	4	4	3
87	1	0	0	1	0	2	4	1	4
88	1	0	0	1	0	2	4	4	3
89	1	1	0	0	0	1	17	12	7
90	1	0	1	0	0	1	1	1	1
91	1	0	1	0	0	1	1	1	1
92	1	0	0	0	1	2	4	1	1
93	1	0	0	1	0	2	4	1	4
94	1	0	1	0	0	2	2	1	4
95	1	0	0	1	0	2	1	1	1
96	1	0	0	1	0	2	5	4	3
97	1	0	1	0	0	2	10	8	1
98	1	0	0	1	0	2	5	1	4
99	1	0	0	1	0	2	4	1	4
700	1	1	0	0	0	1	17	12	7
101	1	0	1	0	0	2	2	3	3
102	1	0	0	1	0	2	3	3	3
103	1	1	0	0	0	1	17	12	1
104	1	1	0	0	0	1	17	12	7
105	1	0	0	1	0	2	4	4	3
106	1	0	0	1	0	2	4	4	3
107	1	0	0	1	0	2	4	4	3
108	1	0	0	1	0	2	5	3	3
109	2	0	0	1	0	2	3	8	1
110	1	0	0	1	0	2	4	1	4
111	2	0	0	1	0	2	5	4	3
112	1	0	0	1	0	2	2	1	1
113	1	0	0	0	1	2	3	1	1
114	1	0	0	1	0	2	6	1	1
115	1	0	0	1	0	2	6	1	1
116	2	0	0	1	0	2	6	1	1
117	1	0	0	1	0	2	4	1	4
118	2	0	0	1	0	2	2	3	3
119	1	0	0	1	0	2	4	4	3
120	2	0	0	1	0	2	3	9	3

121	2	1	0	0	0	1	17	9	4
122	1	0	0	1	0	2	4	4	3
123	2	0	0	1	0	2	5	4	3
124	1	0	0	1	0	2	2	9	3
125	2	1	0	0	0	1	2	13	4
126	1	0	0	1	0	2	4	4	3
127	1	0	0	0	1	2	5	4	3
128	2	0	1	0	0	2	2	3	3
129	1	0	1	0	0	2	2	3	3
130	1	0	0	1	0	2	10	8	4
131	1	0	0	1	0	2	2	1	1
132	1	1	0	0	0	1	2	12	7
133	1	0	0	1	0	2	4	8	4
134	1	0	0	1	0	2	4	4	3
	154	18	15	84	17	248	681	558	408

Legenda

Pohlaví

Muž 1 Muži 114
Žena 2 Ženy 20

Věk

Ano 1
Ne 0

Zadavatel

OSZ 1 OSZ 20
OS 2 OS 114

Trestné činy

Poškození cizí věci 1	9	9
Krádež 2	44	22
Zpronevěra 3	24	8
Zanedbání povinné výživy 4	184	46
Neodvedení pojistného 5	85	17
Podvod 6	48	8
Úvěrový podvod 7	63	9
Poškození obecně prospěšného zařízení 8	0	0
Neoprávněné užívání cizí věci 9	9	1
Ublížení na zdraví 10	20	2
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0	0
Neoprávněné držení plat.karty 12	12	1
Porušování autorských práv 13	0	0
Pytláctví 14	14	1
Výtržnictví 15	0	0
vydírání 16	16	1
řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění 17	153	9
	681	134

Průběh

zaplacení škody 1	51	51
lítost 2	4	2
nedostavil se 3	54	18
nezaplacení škody 4	100	25
postoj nic nespáchal 5	0	0
odebrání případu zadavatelem 6	0	0
společensky prospěšná činnost 7	28	4
uzavření dohody 8	88	11

neuzavření dohody 9	126	14
přeje si hl.ličení 10	10	1
souhlas počk.k tr.stíhání vzat zpět 11	0	0
Napomenutí s výstrahou 12	84	7
výcvik sociálně-psychologických dovedností 13	13	1
	558	134

Výsledek		
PZ tr.stíhání 1	32	32
Napomenutí s výstrahou 2	4	2
Trest 3	165	55
Zastavení tr.stíhání 4	140	35
Zproštění 5	5	1
Výchovné opatření 6	6	1
Odstoupení od tr.stíhání 7	56	8
Narovnání 8	0	0
	408	134

Rok 2008

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	0	0	0	1	2	5	4	3
2	1	0	0	0	1	2	10	8	1
3	1	0	0	1	0	2	5	1	4
4	2	0	0	1	0	2	5	1	4
5	1	0	1	0	0	2	2	1	4
6	2	0	0	1	0	2	2	1	4
7	1	0	0	1	0	2	2	1	4
8	1	0	0	1	0	2	2	1	4
9	2	0	0	1	0	2	2	1	4
10	1	0	0	0	1	2	6	9	3
11	1	0	0	1	0	2	4	1	4
12	1	0	0	1	0	2	4	4	3
13	1	0	0	1	0	2	6	4	3
14	1	0	0	0	1	2	5	1	4
15	2	0	0	0	1	2	12	9	3
16	1	0	0	1	0	2	4	4	3
17	1	0	0	1	0	2	4	3	3
18	1	0	0	0	1	2	4	1	4
19	1	0	0	0	1	2	5	3	3
20	1	0	0	1	0	2	4	4	3
21	1	0	0	1	0	2	5	3	3
22	1	0	0	1	0	2	4	4	3
23	1	0	0	0	1	2	4	1	4
24	1	0	0	1	0	2	2	9	3
25	1	0	0	1	0	2	4	4	3
26	1	0	0	1	0	2	3	4	1
27	1	0	0	1	0	2	5	4	3
28	1	0	0	1	0	2	5	4	3
29	1	0	0	1	0	2	4	4	3
30	2	0	1	0	0	2	7	9	3
31	1	0	0	0	1	2	7	3	3
32	1	0	0	0	1	2	5	1	4
33	2	0	0	0	1	1	12	8	8
34	1	1	0	0	0	1	17	12	7
35	1	1	0	0	0	1	17	12	7
36	1	0	0	1	0	2	10	8	1

37	1	0	0	1	0	2	10	8	1
38	1	0	0	1	0	2	4	1	4
39	1	0	0	1	0	2	4	4	3
40	1	1	0	0	0	1	10	7	7
41	1	0	0	1	0	2	10	1	1
42	1	0	0	1	0	2	4	1	4
43	1	0	0	0	1	2	4	1	4
44	1	0	0	1	0	2	2	1	1
45	1	0	0	1	0	2	2	1	1
46	1	0	0	0	1	2	5	4	3
47	1	0	0	0	1	2	5	1	4
48	1	0	0	0	1	2	5	4	3
49	1	1	0	0	0	1	2	7	4
50	1	0	0	1	0	1	2	8	1
51	1	0	0	1	0	2	2	3	3
52	1	0	0	1	0	2	4	1	4
53	1	0	0	1	0	2	4	1	4
54	1	0	0	1	0	2	5	1	4
55	1	1	0	0	0	1	2	7	7
56	1	1	0	0	0	1	1	12	7
57	1	1	0	0	0	1	1	7	7
58	1	1	0	0	0	1	1	7	7
59	1	0	0	1	0	1	10	8	8
60	1	0	0	1	0	2	4	1	4
61	1	0	0	1	0	2	4	4	3
62	1	0	0	1	0	2	3	9	3
63	1	0	0	0	1	1	10	8	8
64	1	1	0	0	0	1	17	12	7
65	1	1	0	0	0	1	9	7	7
66	2	0	0	1	0	2	5	1	4
67	2	0	0	1	0	2	6	4	3
68	2	0	1	0	0	2	2	8	1
69	2	0	0	1	0	2	6	9	3
70	1	1	0	0	0	1	17	7	7
71	1	1	0	0	0	1	11	7	7
72	1	1	0	0	0	1	12	7	7
73	1	1	0	0	0	1	11	7	7
74	1	0	0	0	1	2	4	1	4
75	1	1	0	0	0	1	10	7	7
76	1	1	0	0	0	1	17	12	7
77	1	1	0	0	0	1	17	12	7
78	1	0	0	1	0	2	4	4	3
79	1	0	0	1	0	2	7	4	3
80	1	0	0	1	0	2	5	1	4
	90	17	3	43	17	139	484	380	325

Legenda

Pohlaví

Muž 1

Muži 70

Žena 2

Ženy 10

Věk

Ano 1

Ne 0

Zadavatel

OSZ 1

OS 2

OSZ 21

OS 59

Trestné činy

Poškození cizí věci 1

3

3

Krádež 2

26

13

Zpronevěra 3

6

2

Zanedbání povinné výživy 4

80

20

Neodvedení pojistného 5

75

15

Podvod 6

24

4

Úvěrový podvod 7

21

3

Pošk.obecně prospěš.zařízení 8

0

0

Neoprávněné užívání cizí věci 9	9	1
Ublížení na zdraví 10	80	8
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	22	2
Neoprávněné držení plat.karty 12	36	3
Porušování autorských práv 13	0	0
Pytláctví 14	0	0
Výtržnictví 15	0	0
vydírání 16	0	0
řízení vozidla bez řidič.opráv.17	102	6
	484	80
Průběh		
zaplacení škody 1	26	26
lítost 2	0	0
nedostavil se 3	15	5
nezaplacení škody 4	72	18
postoj nic nespáchal 5	0	0
odebrání případu zadavatelem 6	0	0
společensky prospěšná činnost 7	77	11
uzavření dohody 8	64	8
neuzavření dohody 9	54	6
přeje si hl.líčení 10	0	0
souhlas pošk.k tr.stíh. vzat zpět 11	0	0
Napomenutí s výstrahou 12	72	6
výcvik soc.-psych. dovedností 13	0	0
	380	80
Výsledek		
PZ tr.stíhání 1	9	9
Napomenutí s výstrahou 2	0	0
Trest 3	84	28
Zastavení tr.stíhání 4	96	24
Zproštění 5	0	0
Výchovné opatření 6	0	0
Odstoupení od tr.stíhání 7	112	16
Narovnání 8	24	3
	325	80

Rok 2009

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	1	0	0	0	1	18	7	7
2	1	1	0	0	0	1	2	7	7
3	1	0	0	1	0	1	10	8	8
4	1	0	0	1	0	1	10	9	1
5	1	0	0	1	0	1	10	8	8
6	1	0	0	1	0	2	4	1	4
7	1	0	0	1	0	2	10	8	1
8	2	0	0	1	0	2	3	3	3
9	1	0	0	0	1	2	2	8	1
10	1	0	0	0	1	2	4	4	3
11	1	0	0	1	0	2	4	1	4
12	1	1	0	0	0	1	11	7	7
13	1	0	0	1	0	2	10	8	1
14	1	1	0	0	0	1	17	7	7
15	1	0	0	1	0	2	4	4	3
16	1	0	0	1	0	2	4	1	4
17	2	0	0	1	0	2	2	1	1

nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými látkami 20					0	0
					268	45
Průběh						
zaplacení škody 1					11	11
lítost 2					0	0
nedostavil se 3					6	2
nezaplacení škody 4					32	8
postoj nic nespáchal 5					0	0
odebrání případu zadavatelem 6					0	0
společensky prospěšná činnost 7					42	6
uzavření dohody 8					136	17
neuzavření dohody 9					9	1
přeje si hl.ličení 10					0	0
souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11					0	0
Napomenutí s výstrahou 12					0	0
výcvik sociálně-psychologických dovedností 13					0	0
					236	45
Výsledek						
PZ tr.stíhání 1					18	18
Napomenutí s výstrahou 2					0	0
Trest 3					30	10
Zastavení tr.stíhání 4					32	8
Zproštění 5					0	0
Výchovné opatření 6					0	0
Odstoupení od tr.stíhání 7					42	6
Narovnání 8					24	3
					146	45

Rok 2010

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	2	0	0	0	1	1	10	8	1
2	1	0	0	1	0	2	4	3	3
3	1	0	0	1	0	2	4	3	3
4	1	0	0	1	0	2	10	8	1
5	1	0	0	1	0	2	4	1	4
6	1	0	0	1	0	2	2	1	4
7	1	0	0	1	0	2	4	1	4
8	2	0	0	0	1	2	6	9	3
9	1	0	0	1	0	2	4	1	4
10	1	0	0	1	0	1	6	1	4
11	1	0	0	1	0	2	4	3	3
12	1	0	1	0	0	2	2	6	3
13	1	0	0	1	0	2	4	1	4
14	1	0	0	1	0	2	6	8	1
15	1	0	0	0	1	2	6	8	8
16	1	1	0	0	0	1	19	12	7
17	1	0	0	0	1	2	10	8	1
18	2	0	0	1	0	2	4	3	3
19	1	0	0	1	0	2	4	4	3
20	1	0	0	1	0	2	4	1	4
21	1	0	0	1	0	1	10	8	8
22	1	0	0	1	0	2	6	9	3
23	2	0	1	0	0	1	6	3	3
24	1	0	0	1	0	2	4	4	3
25	2	0	0	0	1	2	3	8	1
26	1	0	0	1	0	2	10	8	1

27	1	0	0	1	0	2	4	1	4
28	1	0	0	1	0	1	10	8	8
29	2	0	0	1	0	2	4	3	3
30	1	0	1	0	0	2	2	8	1
31	1	0	0	1	0	1	4	1	4
32	2	0	0	1	0	1	4	3	3
33	1	0	0	1	0	2	4	1	4
34	1	1	0	0	0	1	20	7	7
35	1	0	0	1	0	2	4	4	3
36	1	0	0	1	0	2	4	3	3
37	1	0	0	1	0	2	4	4	3
38	1	0	0	1	0	2	4	1	4
39	1	0	1	0	0	1	1	8	1
40	1	0	1	0	0	1	1	8	1
41	1	0	0	1	0	2	4	1	4
42	1	0	0	1	0	2	4	3	3
43	1	1	0	0	0	1	1	7	7
44	1	0	1	0	0	1	10	9	3
45	1	1	0	0	0	1	11	7	7
46	1	0	0	1	0	2	4	4	3
47	1	0	1	0	0	2	2	8	1
48	1	0	1	0	0	2	2	8	1
49	2	0	0	1	0	2	2	1	1
50	1	0	0	0	1	2	4	3	3
51	1	0	0	1	0	2	4	4	3
52	1	0	0	1	0	2	10	4	1
53	1	0	0	1	0	2	1	4	1
54	1	0	0	1	0	1	21	1	1
55	1	0	0	0	1	2	4	1	4
56	1	0	0	1	0	2	10	9	3
57	1	0	0	1	0	2	4	1	4
58	1	1	0	0	0	1	2	1	1
59	1	1	0	0	0	1	15	5	3
60	1	1	0	0	0	1	15	5	3
61	1	1	0	0	0	1	22	1	1
62	1	1	0	0	0	1	2	1	1
63	1	1	0	0	0	1	1	1	1
64	1	0	1	0	0	2	1	8	1
65	1	0	1	0	0	2	1	8	1
66	1	0	0	1	0	2	2	3	3
67	1	0	0	0	1	2	1	1	1
68	1	0	0	1	0	2	1	1	1
69	2	0	0	0	1	2	1	1	1
70	1	1	0	0	0	1	9	7	7
71	1	0	0	0	1	2	7	8	1
72	1	0	0	1	0	2	4	3	3
73	1	0	0	1	0	2	10	9	3
74	1	0	0	1	0	2	4	4	3
75	1	0	0	1	0	2	23	9	3
76	1	0	0	1	0	2	10	8	1
77	1	0	1	0	0	2	10	8	1
78	1	0	0	1	0	2	4	4	3
79	1	0	0	1	0	2	7	9	3
80	1	0	0	1	0	1	10	8	8
81	1	0	0	1	0	1	10	8	8
82	1	0	0	1	0	2	4	1	4
83	2	0	0	1	0	2	10	8	8
	93	11	11	51	10	142	510	395	260

Legenda

Pohlaví

Muž 1

Muž 74

Věk

Ano 1

Zadavatel

OSZ 1

OSZ 24

Žena 2 Žena 9 Ne 0 OS 2 OS 59

Trestné činy	
Poškození cizí věci 1	10 10
Krádež 2	18 9
Zpronevěra 3	3 1
Zanedbání povinné výživy 4	124 31
Neodvedení pojistného 5	0 0
Podvod 6	36 6
Úvěrový podvod 7	14 2
Poškození obecně prospěšného zařízení 8	0 0
Neoprávněné užívání cizí věci 9	9 1
Ublížení na zdraví 10	150 15
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	11 1
Neoprávněné držení plat.karty 12	0 0
Porušování autorských práv 13	0 0
Pytláctví 14	0 0
Výtržnictví 15	30 2
vydírání 16	0 0
řízení mot.vozidla bez řidič.opráv.17	0 0
podávání alkoholu mládeži 18	0 0
křivé obvinění 19	19 1
nedov.výroba a jiné nakládání s omam.lát.20	20 1
pozměňování veřejné listiny 21	21 1
porušování domovní svobody 22	22 1
nebezpečné vyhrožování 23	23 1
	510 83

Průběh			Výsledek		
zaplacení škody 1	24	24	PZ tr.stíhání 1	27	26
lítost 2	0	0	Napomenutí s výstrahou 2	0	0
nedostavil se 3	36	12	Trest 3	90	30
nezaplacení škody 4	40	10	Zastavení tr.stíhání 4	60	15
postoj nic nespáchal 5	10	2	Zproštění 5	0	0
odebrání případu zadavatelem 6	6	1	Výchovné opatření 6	0	0
společensky prospěšná činnost 7	28	4	Odstoupení od tr.stíhání 7	35	5
uzavření dohody 8	176	22	Narovnání 8	48	6
neuzavření dohody 9	63	7		260	82
přeje si hl.ličení 10	0	0			
souhlas pošk.k tr.stíh.vzat zpět 11	0	0			
Napomenutí s výstrahou 12	12	1			
výcvik soc.-psych.dovedností 13	0	0			
	395	83			

Rok 2011

Počet	Pohlaví	Věk				Zadavatel	Trestný čin	Průběh	Výsledek
		do 18	18-21	22-45	nad 45				
1	1	0	1	0	0	2	10	6	3
2	1	0	0	1	0	2	4	1	4
3	1	0	1	0	0	1	2	8	1
4	1	0	0	1	0	2	4	1	4
5	1	0	0	1	0	2	4	1	4
6	1	0	0	1	0	1	2	8	1
7	1	0	0	1	0	2	4	1	4
8	1	0	1	0	0	2	1	6	3

9	1	0	0	1	0	2	3	3	3
10	1	0	0	1	0	2	9	8	1
11	1	0	0	1	0	2	4	4	3
12	1	0	1	0	0	2	10	8	1
13	1	0	0	1	0	2	10	6	3
14	1	1	0	0	0	1	9	7	7
15	1	0	1	0	0	2	2	6	3
16	2	0	0	1	0	2	4	4	3
17	1	0	0	1	0	2	10	9	3
18	1	0	0	1	0	2	4	1	4
19	1	1	0	0	0	1	2	9	3
20	1	0	0	1	0	2	4	1	4
21	1	0	0	1	0	2	4	1	4
22	1	0	0	1	0	2	4	3	3
23	1	0	0	1	0	2	4	1	4
24	1	1	0	0	0	1	1	7	7
25	1	0	0	0	1	2	1	8	1
26	1	0	0	0	1	2	5	8	4
27	1	0	0	0	1	2	5	8	4
28	1	0	0	0	1	2	5	1	4
29	1	0	0	0	1	2	5	1	4
30	1	0	1	0	0	2	10	8	1
31	1	0	0	0	1	1	2	8	1
32	1	0	0	1	0	1	10	8	8
33	1	0	0	1	0	1	2	8	1
34	1	0	0	1	0	1	2	4	3
35	1	1	0	0	0	1	1	6	3
36	1	1	0	0	0	1	15	8	1
37	1	1	0	0	0	1	1	7	7
38	2	1	0	0	0	1	1	7	7
39	1	1	0	0	0	1	1	7	7
40	2	1	0	0	0	1	1	7	7
41	1	0	1	0	0	2	2	9	3
42	1	0	0	1	0	2	2	9	3
43	1	1	0	0	0	1	2	9	3
44	1	0	1	0	0	1	20	8	1
45	2	0	0	1	0	1	3	1	1
46	1	0	0	1	0	1	3	1	1
47	1	0	0	0	1	2	5	1	4
48	1	1	0	0	0	1	2	9	3
49	1	0	1	0	0	2	2	1	1
50	1	0	1	0	0	2	2	1	1
51	2	1	0	0	0	1	15	1	1
52	1	0	0	0	1	2	4	1	4
53	2	1	0	0	0	1	15	1	4
54	2	1	0	0	0	1	15	1	4
55	2	1	0	0	0	1	15	1	4
56	1	0	0	0	1	2	4	4	3
57	2	1	0	0	0	1	18	7	7
58	1	1	0	0	0	1	1	8	1
59	1	1	0	0	0	1	1	8	1
60	2	0	0	1	0	2	4	4	3
61	2	0	0	1	0	2	6	8	1
62	1	0	0	1	0	2	4	3	3
63	1	0	0	1	0	2	4	1	4
64	1	0	0	1	0	2	4	4	3
65	2	0	0	1	0	2	4	1	4
66	1	0	0	1	0	2	4	4	3
67	1	1	0	0	0	1	2	7	7
68	1	1	0	0	0	1	2	7	7
69	1	0	0	1	0	2	4	1	4
70	1	0	0	1	0	2	4	1	4

71	1	0	0	1	0	2	4	4	3
72	1	0	0	0	1	2	12	8	1
73	2	0	0	0	1	1	2	8	1
74	2	0	0	1	0	1	7	8	8
75	2	0	0	0	1	1	7	8	8
76	1	0	0	1	0	2	4	1	4
77	1	0	0	0	1	2	4	4	3
78	1	0	0	1	0	2	4	4	3
	93	20	10	35	13	124	399	381	267

Legenda

Pohlaví

Muž 1	Muž 63	Věk	Zadavatel	
Žena 2	Žena 15	Ano 1	OSZ 1	OSZ 32
		Ne 0	OS 2	OS 46

Trestné činy

Poškození cizí věci 1	10	10
Krádež 2	32	16
Zpronevěra 3	9	3
Zanedbání povinné výživy 4	100	25
Neodvedení pojistného 5	25	5
Podvod 6	6	1
Úvěrový podvod 7	14	2
Poškození obecně prospěšného zařízení 8	0	0
Neoprávněné užívání cizí věci 9	18	2
Ublížení na zdraví 10	60	6
Ohrožení pod vlivem náv.látky 11	0	0
Neoprávněné držení plat.karty 12	12	1
Porušování autorských práv 13	0	0
Pytláctví 14	0	0
Výtržnictví 15	75	5
vydírání 16	0	0
řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění 17	0	0
podávání alkoholu mládeži 18	18	1
křivé obvinění 19	0	0
nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými látkami 20	20	1
pozměňování veřejné listiny 21	0	0
porušování domovní svobody 22	0	0
nebezpečné vyhrožování 23	0	0
	399	78

Průběh

zaplacení škody 1	25	25	Výsledek		
lítost 2	0	0	PZ tr.stíhání 1	20	20
nedostavil se 3	9	3	Napomenutí s výstrah.2	0	0
nezaplacení škody 4	40	10	Trest 3	72	24
postoj nic nespáchal 5	0	0	Zastavení tr.stíhání 4	88	22
odebrání případu zadavatelem 6	30	5	Zproštění 5	0	0
společensky prospěšná činnost 7	63	9	Výchovné opatření 6	0	0
uzavření dohody 8	160	20	Odstoupení od tr.stíhání 7	63	9
neuzavření dohody 9	54	6	Narovnání 8	24	3
přeje si hl.ličení 10	0	0		267	78
souhlas pošk.k tr.stíhání vzat zpět 11	0	0			
Napomenutí s výstrahou 12	0	0			
výcvik sociálně-psychologických dovedností 13	0	0			
	381	78			

PŘÍLOHA P II: INFORMAČNÍ LETÁK PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY ČR



Kdo provádí mediaci v trestních případech?

Mediaci v trestních případech provádí dle zákona č. 257/2000 Sb. úředníci Probační a mediální služby, kteří mají vědomosti z oblasti příslušných právních předpisů a profesionální dovednosti z oblasti komunikace a vyjednávání. Střediska PMS působí ve všech soudních okresech ČR.

VEŠKERÁ ČINNOST PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY ČR

JE BEZPLATNÁ.

Adresa našeho pracoviště:

Další informace o našich službách naleznete na internetové adrese: www.pmscr.cz

Co je mediace v trestním řízení?

Mediace je mimosoudní zprostředkování řešení trestního konfliktu mezi poškozeným/obětí a obviněným – pachatelem, za účasti třetí osoby - mediátora. Poskytuje oběma stranám možnost vyjádřit své pocity, očekávání a potřeby, které vznikly v souvislosti s trestnou činností. Současně umožňuje domluvit se na rychlém a přijatelném způsobu náhrady škody. Účast na mediaci je pro obě strany dobrovolná.

Co může přinést mediace poškozenému/oběti?

Poškozený/oběť má příležitost vyjádřit a pojmenovat své potřeby a zájmy v souvislosti se zmiřněním následků způsobených trestnou činností. Může získat důležité informace vztahující se k trestnímu řízení a především k náhradě škody. Poškozenému/oběti mediace nabízí příležitost „seznámit“ pachatele s dopady jeho jednání a domoci se tak nejen materiálního, ale i mezilidského narovnání své újmy.

Co může přinést mediace obviněnému?

Obviněný má příležitost vyjádřit své potřeby, zájmy, ale také pojmenovat své povinnosti a přijmout odpovědnost v souvislosti s náhradou jím způsobených škod. V osobním jednání s poškozeným/obětí má obviněný „příležitost“ dozvědět se, co vše svým jednáním způsobil. Může vysvětlit okolnosti svého jednání, omluvit se poškozenému a nabídnout přiměřenou náhradu škody.

Výsledky mediálního jednání může státní zástupce (soudce) zohlednit ve svém rozhodnutí. Může například zastavit trestní stíhání nebo navrhnout či schválit další alternativní opatření či sankci. V případě rozhodnutí o zastavení trestního stíhání není následkem evidence věci v rejstříku trestů obviněného.

Co může také zaznít při mediaci:

Poškozený/oběť – byl(a) jsem zraněn(a) při dopravní nehodě, byl(a) jsem napaden(a), ukradli mi kolo, vykradli mi byt, ...

Cítím:

- křivdu, že právě mně se to muselo stát
- ponížení, že jsem se stal/a obětí
- bolest, tj. fyzickou ze zranění a psychickou z prožitých zkušeností
- nejistotu, zda jsem k trestnému činu nezavdal(a) nějakou příčinu
- lítost nad tím, co se stalo
- obavy, že mě to potká znovu

Chtěl(a) bych:

- říci pachatele, co všechno mi svým jednáním způsobil
- slyšet vysvětlení, omluvu...od pachatele
- dostat odpovídající náhradu škody
- vyřešit celou věc co nejdříve

Máte-li zájem řešit Vaši situaci mediací, můžete se obrátit na Probační a mediální službu ČR.

Obviněný - pachatel - způsobil(a) jsem dopravní nehodu, zranil(a) jsem někoho při rvačce, byl(a) jsem v partě, která vykradla auto (byl), ...

Cítím:

- strach z projednávání případu na policii (u soudu)
- obavy, že záznam v rejstříku trestů mi bude v budoucnu komplikovat osobní/pracovní situaci
- lítost nad tím, co se stalo
- potřebu vysvětlit důvody svého jednání
- potřebu omluvit se a odčinit to, co jsem spáchal(a).

Chtěl(a) bych:

- omluvit se poškozenému a vysvětlit mu, jak a proč ke všemu došlo
- nahradit vzniklou škodu
- vyřešit celou věc co nejdříve
- ukázat svým aktivním přístupem, že mi záleží na řešení celé situace

Máte-li zájem vyřešit Vaši situaci mediací, můžete se obrátit na pracovníky Probační a mediální služby ČR.

Jak probíhá mediální jednání?

Mediace má podobu setkání obviněného s poškozeným/obětí za účasti mediátora, který plní roli nestranného prostředníka. Společnému jednání obvykle předchází individuální rozhovory s poškozeným/obětí a obviněným. Smyslem a účelem mediálního jednání je přispět ke zmiřnění následků trestného činu pro poškozeného/oběť a motivovat obviněného k převzetí odpovědnosti za škody, které svým jednáním způsobil. Mediátor umožňuje oběma stranám, aby vyjádřily své názory, potřeby a zájmy v rámci daného trestního případu. Mediální jednání může vyústit ve společnou dohodu o urovnání konfliktu a náhradu škody. Ta pak slouží jako podklad pro rozhodování státního zástupce nebo soudce.

Kdo se může obrátit na PMS ČR?

Pracovníky PMS ČR mohou kontaktovat poškození/oběti, obvinění, jejich příbuzní, státní zástupci, soudci, kurátoři pro mládež i pro dospělé, obhájci, policisté a všichni ti, kdo jsou nějakým způsobem trestným činem dotčeni.